

De vier evangeliën over Hem

DE STER

Uitgegeven door
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

September 1975
75e Jaargang · Nummer 9

Eerste Presidium:

Spencer W. Kimball
N. Eldon Tanner
Marion G. Romney

Raad der Twaalven:

Ezra Taft Benson	Gordon B. Hinckley
Mark E. Petersen	Thomas S. Monson
Delbert L. Stapley	Boyd K. Packer
LeGrand Richards	Marvin J. Ashton
Hugh B. Brown	Bruce R. McConkie
Howard W. Hunter	L. Tom Perry

Adviseurs

J. Thomas Fyans, John E. Carr,
Doyle L. Green, Daniel H. Ludlow,
Verl F. Scott, Dean L. Larsen

Redactie International Magazines

Larry Hiller, hoofdredacteur
Carol Larson, redactrice

Redactie DE STER

E. H. Chardon, coördinator Kerkelijk
Vertaalbureau
Postbus 13042, 2502 Utrecht

Correspondent Ring Den Haag (Holland)

C. J. Bos
Pieter Postlaan 65, 3008 Rotterdam

Correspondente Zendingengebied

Amsterdam Nederland
I. de Visser-Koppenberg
Ariaweg 52, Amersfoort

Layout

Harry Bohler
Verlag Kirche Jesu Christi
der Heiligen der Letzten Tage

Abonnementen

DE STER verschijnt eenmaal per maand.
Prijis f 10,— per halfjaar, f 19,— per jaar.
Gironummer 240615, t.n.v. Zendingengebied
Amsterdam Nederland
Waldecklaan 3, Hilversum
Voor leden van de Ring Den Haag (Holl.):
gironummer 1673338 t.n.v. Administratie
DE STER, Vlaardingen.

Price for subscribers in the United States
and Canada: \$ 6.00
(mailed by surface mail).

© 1975 by the Corporation of the
President of The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints. All rights reserved.

Bijlage: Leeswijzer Nieuwe Testament

INHOUDSOPGAVE

Mijn getuigenis van Jezus Christus, Marion G. Romney	1
De wereld van het Nieuwe Testament	5
Grieks-Romeinse invloeden in het Heilige land	8
Het dagelijks leven in Palestina, Edward J. Brandt	11
Een overeenstemming tussen de vier evangeliën	13
Een tijdrekening van het leven van Christus	20
Zuidamerikaanse interregionale conferenties	23
Brief van de Uitgevers	28
De geluksboom, Eva Gregory de Pimienta	29
Voor de grap	32
Glinsterende muren, Iris Syndergaard	34
Het Boek van Mormon in het woord van God, Ezra Taft Benson	39

Tekst op de omslag

De oorspronkelijke tekeningen van Carl Heinrich Bloch: **De vrouw bij de bron in Samaria** op de voorpagina en **De verheerlijking** op de achterkant van deze uitgave zijn te vinden in de **King's Prayer Stool** (bidstoel van de koning) in de kapel van Fredricksborg Castle, Hillerod, Denemarken. Ze zijn gebruikt met toestemming van het Museum of National History te Fredricksborg.

L. D. S. CHURCH
TRANSLATION SERVICES DEPT.,
LIBRARY

Mijn getuigenis van Jezus Christus

DOOR MARION G. ROMNEY

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Hoewel ik mijn getuigenis van Jezus Christus dikwijls heb gegeven en ook pas nog ben ik verheugd mijn getuigenis opnieuw te mogen geven. Het is mijn roeping en mijn verlangen mijn getuigenis voortdurend duidelijk uit te dragen. Indien dit mogelijk ware, zou ik mijn getuigenis voor alle mensen willen afleggen. De naam „Jezus” werd gegeven aan het kindje dat in Bethlehem werd geboren. Toen Hij opgroeide kende men Hem als „Jezus van Nazareth”.

„... dat zij Hem vonden in den tempel,
zittende in het midden der leraren, hen
horende en hen ondervragende.”
(Lukas 2:46.)

De naam „Christus” wordt gebruikt als achternaam en als titel. Het toeschrijven van deze naam aan Jezus van Nazareth houdt dit in dat Hij de vervulling is van de Messiaanse belofte van het Oude Testament. Dr. James E. Talmage gebruikte de titel in deze zin toen hij zijn beroemde boek, *Jezus de Christus*, schreef.

Ik kan mij noch een gebeurtenis, noch een tijdstip herinneren waarbij ik ook maar even getwijfeld heb dat Jezus van Nazareth de „Christus” was; de Zoon van de Vader naar de geest en in het vlees; de Heland der wereld.

In de schriftuur vind ik vele geschiedenissen en verklaringen die deze overtuiging voor mij staven. Telkens als ik hieraan denk neemt mijn begrip van hun betekenis en van Zijn goddelijkheid toe.

Onze kennis over Jezus begint bij de grote raad in de hemel, waarin de Vader Zijn heilsplan aan de menigte geesten uiteenzette.

Nadat Hij dat plan, waarin ook de noodzaak van een Verlosser werd besproken, had uitgelegd sprak de Vader:

„... Wie zal Ik zenden? En Een, de Zoon des Mensen gelijk, antwoordde: Hier ben Ik, zend Mij ...” (Abraham 3:27.)

Wijlen apostel Orson F. Whitney beschreef deze gebeurtenis als volgt:

De Goden hielden ernstig beraad

ten tijde van des scheppings dageraad ...

Laten wij ons hierover nog eens bezinnen,

En met ons denken beginnen

bij de tijd dat zij nog spraken

over de bestemming van deez' aard en dergelijke zaken.

Plots'ling heerst er grote stilte - Eén, bekleed met grote macht,
staat op en legt uit hoe Hij het had gedacht.

Vele edelen en priesters zijn verzameld aldaar,
Hij lijkt de nobelste van de hele schaar -
Zijn figuur wordt omgeven door een godd'lijk licht,
innemend, zachtmoedig en toch vol geestkracht is
Zijn gezicht.

De heerlijkheid die straalt van Zijn gelaat
schittert meer dan de zon als hij hoog aan de hemel staat.

Hij spreekt en iedereen luistert heel stil
vol aandacht volgt men wat Hij zeggen wil.

„Vader, daar één moet sterven om Uw Kind'ren
terug de laten keren uit die verre nog ongeorganiseerde sferen

De machtige Michaël reeds bestemd is te falen om
d'anderen naar dat sterf'lijk leven te halen -

Bied Ik mij aan. Zend mij dan

laat Mij degeen zijn die hen verlossen kan.

Ik vraag U geen grote beloning,
geef de getrouwe volgens Uw Woord bij U een woning.

Accepteer het offer nu van Mij,
en de eeuwige glorie, Vader, ontvang Gij!”

(naar O. F. Whitney, „Elias, an Epic of the Ages,”
Salt Lake City, 1914, p. 17.)

Een ander verslag dat mijn begrip over Jezus als een voorsterfelijk persoon heeft vergroot, is Zijn verschij-

ning aan de broeder van Jared op de berg Shelem. Naar mijn gevoel is dit één van de meest dramatische gebeurtenissen die ooit in de Schriften is opgetekend.

U zult zich herinneren dat de broeder van Jared als volgt reageerde op de vraag van de Here: "... Wat wilt gij, dat Ik zal doen, opdat gij licht in uw vaartuigen zult hebben?..." (Ether 2:23). "... Hij smolt uit een rots zestien kleine stenen ... en hij droeg ze in zijn handen naar de top van de berg, en riep wederom de Here aan en zeide:

... raak daarom deze stenen met Uw vinger, aan, o Here, en bereid ze, zodat ze in duisternis mogen schijnen; ... zodat wij licht mogen hebben, terwijl wij de zee zullen oversteken." (Ether 3:1, 4.)

Zijn geloof was zo groot dat de Here Zijn hand uitstreckte en de stenen één voor één met Zijn vinger aanraakte. „En de sluier werd van voor de ogen van de broeder van Jared weggenomen, en hij zag de vinger des Heren; en deze was gelijk de vinger van een mens ...” (Ether 3:6.)

Later openbaarde de Here Zich aan de broeder van Jared en zei:

„Zie, Ik ben het, Die sedert de grondlegging der wereld was bereid om Mijn volk te verlossen. Zie, Ik ben Jezus Christus. Ik ben de Vader en de Zoon. In Mij zal het ganse mensdom, namelijk zij, die in Mij naam zullen geloven, licht hebben, en wel voor eeuwig; en zij zullen Mijn zonen en Mijn dochteren worden. . .

Ziet gij, dat gij zijt geschapen naar Mijn eigen beeld? Ja, alle mensen werden in den beginne naar Mijn eigen beeld geschapen.

Zie, dit lichaam, dat gij nu aanschouwt, is het lichaam van Mijn geest; en de mens heb Ik geschapen naar het lichaam van Mijn geest; en zoals Ik er voor u in de geest uitzie, zal Ik aan Mijn volk in het vlees verschijnen." (Ether 3:14-16.)

Een derde indrukwekkende gebeurtenis, waarbij Jezus een rol speelt als voorsterfelijk wezen, is de aankondiging van Zijn eigen toekomstige geboorte aan Nefi.

Ongeveer zes jaar voor de geboorte van Jezus, had de profeet die wij kennen als Samuel de Lamaniet geprofeeteerd dat er ten tijde van de geboorte van Jezus een dag en een nacht en nog een dag geen duisternis zou zijn. De ongelovigen zeiden dat de voorspelde tijd verstrekken was en smeadden plannen om de gelovigen te doden.

Toen Nefi, de kleinzoon van Helaman, "... deze goddeloosheid van zijn volk bemerkte, was zijn hart bovenmate bedroefd.

En hij ging uit en boog zich ter aarde, en riep ten behoeve van zijn volk zijn God in vurig gebed aan, ja, voor hen, die op het punt stonden wegens hun geloof in de overlevering van hun vaderen te worden omgebracht.

En de ganse dag riep hij de Here in vurig gebed aan; en ziet, de stem des Heren kwam tot hem en zeide;

Hef uw hoofd op en wees welgemoed; want zie, de tijd is nabij, en hedenavond zal het teken worden gegeven, en morgen kom Ik in de wereld. . .

En de woorden, die tot Nephi kwamen, werden vervuld, zoals ze waren gesproken; want ziet, bij zonsopgang was er geen duisternis; en het volk begon zich te verbazen, omdat er geen duisternis was ..." (III Nephi 1:10-13, 15.)

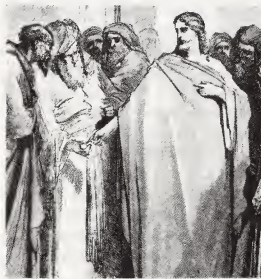
Dit voorval is voor mij een aangrijpend bewijs van de oneindige zorg en liefde van de Heiland voor ons menskinderen. Het bevestigt mijn getuigenis van Zijn goddelijkheid.

De verslagen over Zijn bediening in de sterfelijkheid staan vol overtuigende bewijzen voor Zijn goddelijkheid.

De wijsheid waarvan Hij blijk gaf is weergaloos. Denk eens aan het voorval dat plaatsvond toen Hij slechts twaalf jaar was. Zijn moeder, Maria, en haar man, Jozef vonden Hem in den tempel, zittende in het midden der leraren, hen horende, en hen onder-vissende.

En allen, die Hem hoorden, ontzetten zich over Zijn verstand en antwoorden." (Lukas 2:46-47.)

De volgende geschiedenis die Lukas beschreven heeft is een overtuigend bewijs van de goddelijke wijsheid van Christus:

„Christus voor Pilatus”

„En de overpriesters en de Schriftgeleerden zochten ... de handen aan Hem te slaan ...

En zij namen Hem waar, en zonden verspieters uit, die zichzelven veindden rechtvaardig te zijn; opdat zij Hem in Zijn rede vangen mochten, om Hem aan de heerschappij en de macht des stadhouders over te leveren.

En zij vraagden Hem, zeggende: Meester, wij weten, dat Gij recht spreekt en leert, en den persoon niet aanneemt, maar den weg Gods leert in der waarheid. Is het ons geoorloofd den keizer schatting te geven, of niet?" (Lukas 20:19-22.)

Indien Jezus ja geantwoord zou hebben, zou Hij de joden zwaar beledigd hebben. Had hij nee geantwoord, zou Hij zich tegen de Romeinen verzet hebben.

„En Hij, hun arglistigheid bemerkende, zeide tot hen: Wat verzoekt gij Mij?

Toont Mij een penning; wiens beeld en opschrift heeft hij? En zij, antwoordende, zeiden: Des keizers. En Hij zeide tot hen: Geeft dan den keizer, dat des keizers is, en Gode, dat Gods is.

En zij konden Hem in Zijn woord niet vatten voor het volk; en zich verwonderende over Zijn antwoord, zwegen zij stil. (Lukas 20:23-26.)

Jezus was niet alleen wijs, Hij was ook alwetend en almachtig.

Zijn alwetendheid werd als volgt aangetoond:

„En als zij te Kapernaum ingekomen waren, gingen tot Petrus die de didrachmen ontvingen, en zeiden: Uw Meester, betaalt Hij de didrachmen niet?

Hij zeide: Ja, En toen hij in huis gekomen was, voorkwam hem Jezus, zeggende: Wat dunkt u, Simon! de koningen der aarde, van wie nemen zij tollens of schatting, van hun zonen, of van de vreemden?

Petrus zeide tot Hem: Van de vreemden. Jezus zeide tot hem: Zo zijn dan de zonen vrij.

Maar opdat wij hun geen aanstoot geven, ga heen naar de zee, werp den angel uit, en den eersten vis, die opkomt, neem, en zijn mond geopend hebbende, zult gij een stater vinden; neem dien, en geef hem aan hen voor Mij en u. (Mattheus 17:24-27.)

Markus geeft ons het volgende voorbeeld:

„En toen zij Jeruzalem genaakten, te Beth-fage en Bethanien, aan den Olijfberg, zond Hij twee van Zijn discipelen uit,

En zeide tot hen: Gaat heen in het vlek, dat tegen u over is; en terstond als gij in hetzelfde komt, zult gij vinden een veulen gebonden, op hetwelk geen mens gezeten heeft, ontbindt het, en brengt het.

En indien iemand tot u zegt: Waarom doet gij dat? zo zegt, dat de Heere hetzelfde van node heeft; en hij zal het terstond herwaarts zenden.

En zij gingen heen, en vonden het veulen gebonden bij de deur, buiten aan de wegscheiding, en zij ontbonden hetzelfde.

En sommigen van degenen, die aldaar stonden, zeiden tot hen: Wat doet gij, dat gij het veulen ontbindt?

Doch zij zeiden tot hen, gelijk Jezus bevolen had; en zij lieten ze gaan." (Markus 11:1-6.)

De bewijzen van Zijn almacht zijn zeer talrijk:

Hij toonde Zijn macht (1) over de elementen door water in wijn ter veranderden (Johannes 2:1-11), door de storm te stillen (Mattheus 8:23-27, Markus 4:35-41, Lukas 8:22-25), en over het water te lopen (Mattheus 14:24-33, Markus 6:47-52, Johannes 6:16-21); (2) over ziekte door de zoon van de hoveling te genezen (Johannes 4:46-54, de schoonmoeder van Petrus (Mattheus 8:14-15, Markus 1:29-31, Lukas 4:38-39), en de vrouw met „den vloed des bloeds" (Mattheus 9:20-22, Markus 5:25-34, Lukas 8:43-48); (3) over onreine geesten door de man in het land der Gadarenen ervan te bevrijden (Markus 5:1-20, Lukas 8:26-39), en de jongen te helpen nadat Zijn discipelen hadden gefaald (Mattheus 17:14-21, Markus 9:14-29, Lukas 9:37-42); (4) over de dood door de zoon van de weduwe in Nain op te wekken (Lukas 7:11-17) en Lazarus uit zijn grafombe te roepen (Johannes 11:17-46); 5 over het graf door Zichzelf en anderen op te wekken (Lukas 24:1-6, Mattheus 27:52-53).

Al deze feiten - de gebeurtenissen uit Zijn voorsterfelijik leven, de blijken van Zijn wijsheid, van zijn Alwetendheid en almacht en van Zijn overwinning van het graf - bevestigen mijn getuigenis dat Jezus de Christus is.

De wezenlijke bron van mijn overtuiging is echter de getuigenis van de Heilige Geest, die ik heb ontvangen nadat ik de raad van Moroni had opgevolgd door „God, de Eeuwige Vader, in de naam van Christus" (Moroni 10:4) te vragen. Ook luisterde ik naar het advies van de Here aan Oliver Cowdery „dat gij het in uw gedachten moet uitvorsen; dan moet gij Mij vragen of het juist is, en indien het juist is, zal ik uw boezem in u doen branden; daaraan zult gij gevoelen, dat het juist is." (LV 9:8.)

Ik heb deze aanwijzingen opgevolgd en heb het branden in mijn boezem gevoeld. De Here heeft mijn verstand verlicht en vrede in mijn hart gebracht. Hij heeft mij een getuigenis gegeven door de Heilige Geest. Ik weet dat Jezus de Christus is.

De wereld van het Nieuwe Testament

Alle krachtlijnen die wij de geschiedenis van de wereld noemen, kwamen bijna 2000 jaar geleden in één punt samen en kruisten elkaar in een klein land, geheten Palestina. Zij richtten zich op het leven van één mens, geheten Jezus, en kruisten elkaar op een heuvel, geheten Golgotha. En nadien was er niets meer hetzelfde.

Maar geplaatst tegen de alles overtreffende betekenis van die man en dat land, is het nederige voorkomen van deze zelfde dingen - de man en het land. Hij was een jood, een timmerman, een Romeins onderdaan. Het land had heuvels en meren, lelies en tarwe. Hij wandelde door het stof van zijn landwegen en het rumoer van zijn steden. In de bladzijden die volgen, zullen wij de tijd en plaats leren begrijpen waar Jezus opgroeide.

Een overzicht vult de geschiedkundige leemte aan tussen het Oude en Nieuwe Testament. Zowel Griekenland als Rome beïnvloedden de politieke en sociale structuur van Palestina. De wereldse zaken zoals boerenbedrijven, visserij, belastingen en het eerbiedigen van de sabbat verenigden het joodse volk, terwijl politieke en religieuze groeperingen hen verdeelden. Het bekijken van de kaarten zal ons de topografie van dit woeste, kleine land leren waarderen, en zijn politieke gebieden en geografische verdeling leren kennen. Een vergelijking van de evangeliën, zal ons een chronologisch overzicht geven van de voornaamste voorvallen in het leven van Christus. Welnu, welkom in de wereld van het Nieuwe Testament.

HET NIEUWE TESTAMENT	TIJDSBEPALING IN	
	ONZE TIJD	TEKSTEN
Derde uur Zesde uur	0900 uur 1200 uur	Mattheüs 20:3; Markus 15:25 Mattheüs 20:5; 27:45; Markus 15:33; Lukas 23:44; Johannes 4:6; 19:14
Zevende uur Negende uur	1300 uur 1500 uur	Johannes 4:52 Mattheüs 20:5 27:45-46 Markus 15:33-34; Lukas 23:44
Tiende uur Elfde uur	1600 uur 1700 uur	Johannes 1:39 Mattheüs 20:6, 9
INDELING TIJDEN IN HET NIEUWE TESTAMENT	De nachtelijke uren waren verdeeld in wachtijden of perioden van drie uur gedurende welke de stadswachters hun dienst verrichtten. (Markus 13:35.) UUR, WAAROP VOLGENS ONZE TIJDSINDELING DE WACHT EINDIGDE	
Eerste wacht	2100 uur	Markus 13:35
Tweede wacht Derde wacht	2400 uur 0300 uur	Mattheüs 25:6; Lukas 11:5 Mattheüs 26:74; Markus 14:68, 72; Lukas 22:60-61; Johannes 18:27
Vierde wacht	0600 uur	Mattheüs 14:25; Markus 6:48

TIJDPERK VAN DE PERZISCHE OVERHEERSING (538–332 v. Chr.)

Nadat Babylon was veroverd, bepaalde de koning van Perzië, Cyrus (538 v. Chr.), dat het in ballingschap levende volk van Juda naar zijn vaderland mocht terugkeren. Deze verhuizing vond volgens de Schriften in drie gedeelten plaats. Echter zijn afval en de Perzische overheersing nog duidelijk merkbaar als het Oude Testament wordt afgesloten.

459
c. 450
445
c. 432

332
323
301

459 v. Chr. Ezra leidt de terugkeer van de tweede grote groep verbannen Joden naar het beloofde land. (Ezra 7:1, 6–22)

c. 450 v. Chr. De profeet Malaachi, waarschuwt voor schending van de verbonden. De afval schiet wortel onder het volk.

445 v. Chr. Nehemia, tot gouverneur benoemd, leidt de terugkeer van een andere groep. (Nehemia 2:1–11; 5:14; 7:5–73.) De verslagen worden verzameld en moeten aan het volk worden voorgelezen. Ezra tot schriftgeleerde benoemd. (Nehemia 8:1–8.) De grondslagen voor de vestiging van de synagoge worden hier gelegd.

c. 432 v. Chr. Na afwezig te zijn geweest, keert Nehemia terug om maatregelen te treffen tegen de groeiende afval. (Nehemia 13.)

Hier eindigt het verslag van het Oude Testament. Geen ons bekende profeten waren onder het volk werkzaam tijdens hun strijd als volk tot de tijd van de Messias (Jezus Christus).

332 v. Chr. Alexander de Grote uit Macedonië verovert Palestina en stelt de Grieken-Macedonische overheersing begint.

GELD IN HET NIEUWE TESTAMENT. Er waren in Palestina drie verschillende valuta in omloop ten tijde van het Nieuwe Testament: het officiële geld van de Romeinen (keizerlijk geld), de provinciale munten van het oude Griekse stelsel en het plaatselijke Joodse geld. Het geld wisselen maakte deel uit van de dagelijkse zaken van de mensen uit het Nieuwe Testament.

OORSPRONG EN NAAM VAN DE MUNT	DOOR DE BIBEL- VERTALERS GEBRUIKT NAAM	TEKSTEN	METAAL WAARVAN DE MUNT WAS VERVAARDIGD
JOODS Lepton	penning, penningse	Markus 12:42 Lukas 12:59; 21:2	brons
GRIEKS drachme	penning	Lukas 15:8–9	
didrachme	didrachme	Mattheüs 17:24	
stater*	stater zilveren penningen geld	Mattheüs 17:27 Mattheüs 26:15; 27:3, 5–5, 9 Markus 14:11	zilver
mina	pond	Mattheüs 28:12, 15 Lukas 19:13, 16, 18, 20, 24–25	
ROMEINS quadrans	penning	Mattheüs 5:26; Markus 12:42	brons
as	penning	Mattheüs 10:29 Lukas 12:6	koper
denarius	penning	Mattheüs 18:28; 20:2, 9–10, 13; 22:19; Markus 6:37; 12:15; 14:5; Lukas 7:41; 10:35; 20:24; Johannes 8:7; 12:5	
aureus	goudgeld	Mattheüs 10:9	goud

* (Gezaghebbende stemmen beweren dat het verradersgeld en het „zwijggeld“ voor de soldaten met staters werd betaald.)

VAN MALEACHI TOT MATTHEÛS.
Het tijdperk tussen de twee testamenten

DOOR EDWARD J. BRANDT, verbonden aan de HLD-academie van de Universiteit van Utah

HET TIJDPERK VAN DE GRIEKSE
OVERHEERSING (332–175 v. Chr.)

De Grieks-Macedonische overheersing van Juda werd ingeleid door de veroveringen door Alexander. Hiernaede begint de Hellenise invloed op het volk van Juda. Na de dood van Alexander wordt het leiderschap over zijn rijk langzamerhand verdeeld. Juda wordt uiteindelijk een vazalstaat van de Grieks-Egyptische koningen, die de Ptolemieën werden genoemd. (301–196 v. Chr.) Na verloop van tijd komt het bestuur van deze als provincie ingedeelde natie in handen van de Grieks-Syrische koningen.

DE OPSTAND DER
MACCABEËN
(172–142 v. Chr.)

Opstand tegen de leenvorsten en de vernietigende uitwerking van de Griekse invloeden op het volk van Juda.

TIJDPERK VAN DE
ONAFHANKELIJKHEID
(142–63 v. Chr.)

Het geslacht Hasmon (vaker de Maccabeërs genoemd) leidt het volk Juda als een onafhankelijke natie.

TIJDPERK VAN DE
ROMEINSE OVERHEERSING
(63–73 n. Chr.)

De Romeinse overheersing over Juda wordt een feit met de onderwerping aan Pompejus (63 v. Chr.) en zou voortduren tot 73 n. Chr.

C. 238

323 v. Chr. Na de dood van Alexander wordt het uitgestrekte rijk uiteindelijk verdeeld onder vier van de prelatenden, die zich als opvolgers van Alexander hebben opgeworpen. Palestina (ungedeepte tijdperk als een bufferstaat tussen elkaar bestrijdende delen van het rijk.

301 v. Chr. De Ptolemieische heerschappij over Juda in Palestina begint met hun uiteindelijk verovering van het land. De Ptolemieën waren de Griekse heersers van Egypte. Er is weinig bekend over hun heerschappij over het volk van Juda.

c. 283 v. Chr. Uit de toeneemende invloed van de Grieken over het volk van Juda komt de Griekse vertaling van het Oude Testament voort, die bekend staat als de septuagint. Onder leiding van Ptolemeüs II en officieel bekrachtigd door de hogepriester in Jeruzalem, wordt dit werk voltooid door daartoe gemachtigde onderlingen van het joodse volk in de Egyptische stad Alexandrië.

198 v. Chr. De Griekse heersers over Syrië veroveren het land en verstevigen de Hellenistische overheersing over deze vazalstaat.

175 v. Chr. De uitbuiting door de overheersers en de gedwongen aanvaarding van de Griekse beschaving leggen een grote druk op het volk. De tempel wordt geplunderd; de verordeningen van de offeranden, besnijdenis, religieuze feestdagen en de sabbat worden verboden. De schriften worden op bevel van de overheersers vernietigd en vele wetsoverliden worden verbrand. Het priesterlijke leiderschap wordt tot een corrupte zaak gemaakt omdat het ambt van hogepriester aan de hoogste bidder wordt verkocht.

188 v. Chr. Er breekt opstand uit die bloedig wordt neergeslagen. Bovendien bouwen de Syriërs te Jeruzalem een versterkte citadel, Akra genaamd, teneinde meer kracht aan hun overheersing bij te zetten en te tegenstand te groeien. Een groep, die bekend staat als de Hasidim (de Godvruchtigen) biedt passieve tegenstand door de Mozaïsche wetten in het geheim of in de woestijn na te leven. (Deze groep is het gezamenlijk als de beweging gekenmerkt waaruit de Farizeërs voortkwamen.)

167 v. Chr. De tempel wordt ontheiligd en als heiligdom voor de Griekse god Zeus gebruikt. De doodstraf wordt ingesteld over degenen, die de Mozaïsche wetten in acht nemen. Het aanbidden van heidense goden wordt verplicht gesteld.

In het dorp Modin bleef Mattathias Hasmon, die later Maccabee werd genoemd, weerstand aan de poging van een Syrisch officier om de decreten van de overheersers ten uitvoer te brengen. Dit incident brengt overal in het land oproer teweeg.

Na zijn dood zet zijn zoon Judas het werk van zijn vader voort. Het geslacht Hasmon bleek het leiderschap en verkrijgt onafhankelijkheid voor Juda, welke voortduurt tot de verovering door de Romeinen in 63 voor Christus. (Zie de overzichtskart van het geslacht Hasmon. De cijfers geven de opeenvolging van hun leiderschap aan.)

164 v. Chr. De tempel wordt gereinigd en opnieuw ingewijd onder leiding van Judas Maccabeus. Deze gebeurtenis wordt jaarlijks gevierd als Chanoea of het Feest van de vernieuwing des Tempels, ook wel feest van het licht genoemd.

142 v. Chr. Door de voortgaande veroveringen door het volk van Juda wordt uiteindelijk het grootste deel van het land veroverd met inbegrip van de citadel Akra te Jeruzalem. De onafhankelijkheid van de staat, waarop zij zo lang hebben gehoopt, wordt een feit.

129 v. Chr. De Samaritanen en de Idumeeën (Grieks voor de Edomieten) worden door het volk van Juda onderworpen en bij het koninkrijk ingelijfd.

63 v. Chr. Nadat Pompejus en de Romeinse legers het Grieks-Syrische koninkrijk hebben veroverd, nemen zij ook bezit van Jeruzalem en wordt de natie Juda opnieuw een vazalstaat, nu onder Rome.

37 v. Chr. Herodes, die de benoeming tot koning over de vazalstaat Juda als gunst van de Romeinse senaat heeft verkregen, regeert op Iranische wijze over een volk dat hem de halfgod noemt. Door het toepassen van strenge maatregelen wordt orde in het gehele gebied gevestigd en zijn regering bevordert de Grieks-Romeinse cultuur onder de bevolking.

20 v. Chr. Herodes begint te Jeruzalem aan de herstelling van de tempel en omringende gebouwen. Het werk aan de tempel zelf wordt het eerste voltooid en neemt ongeveer acht jaar in beslag, maar de voltooiing van het gehele project duurt tot vele jaren na zijn dood, zelfs langer dan de tijd dat Christus op aarde is.

Volgens de overlevering overleed Herodus in het jaar 4 v. Chr., slechts ongeveer een jaar na de geboorte van Christus, die volgens de meeste geleerden ongeveer 5 jaar voor het begin van onze jaartelling werd geboren.

196

175

168

167

164

142

129

63

37

20

v. Chr.

A. D.

Grieks- Romeinse invloeden op het Heilige land

*„De berg Tabor-plaats van de
verheerlijking”
(foto van Don O. Thorpe)*

Het Heilige Land lag op de voor-
naamste karavaanroutes van de
vruchtbare vallei van de Nijl in
Egypte naar de vallei van de Eu-
fraat en de Tigris. De koopwaren
werden met een grote boog van het
ene gebied naar het andere getrans-
porteerd. Tussen deze twee beroemde
valleien lag de Arabische woestijn.
Om te vermijden dat men deze
moest doorkruisen gebruikte men
wat sommige historici „de vrucht-
bare boog” noemen. Via deze weg
beconcurrerden de kooplied, de
handelaren en de producenten el-
kaar bij de verkoop van Oosterse
specerijen; het staal, de zijde en
het linnen uit Damascus; de tapij-
ten uit Babylonië en Perzië; de
granen en oliën uit Palestina; de
parfums, het goud, het ebbenhout,
het ivoor en de juwelen uit Egypte
en Afrika. Sinds onheuglijke tijden
gebruikten nomadische schaapher-
ders, karavanes, volksverhuizers
en veroverende legers deze wegen.
Een van deze veroveraars kennen
wij als Alexander de Grote. Hij
was een van de energiekste heer-
sers uit de oude wereld en de
zaak van de Hellenistische (Griek-
se) beschaving als de oplossing voor
alle kwalen van de menselijke ge-
meenschap zeer toegedaan. Alexan-
der was door zijn leraar, de beroemde
Griekse filosoof Aristoteles,
bezielde met grote bewondering
voor de Griekse literatuur, weten-
schap, filosofie, godsdienst en kunst

met haar nadruk op het menselijk
lichaam als het toppunt van schoon-
heid. De jeugdige Alexander on-
dernam de verovering van de toen
bekende wereld in de overtuiging
dat als de jeugd van de wereld
kon worden bekeerd tot de waar-
den van de klassieke Griekse denk-
beelden, hij in staat zou zijn de
beste regeringsvorm in te voeren
die de wereld ooit had gekend en
de mensen zou kunnen voorzien
van geborgenheid, vrede een over-
vloed aan voedsel, de grootst moge-
lijke waardering voor de schoon-
heid van het leven, oorechte gods-
dienstige overtuigingen die de on-
sterfelijkheid kon verzekeren en
een vroegdevol bestaan tijdens de
sterfelijkheid.

Om dit te bereiken stichtte Alexan-
der nieuwe steden waar men niet
aan traditie en gewoonte was ge-
bonden, noch gedwarsboemd werd
door hen die hun belangen in ge-
vaar zagen komen. Alexandrië
Alexandretta, Alexandropool, Alex-
andropolis en de Decapolis vijf van
de tien steden in het Heilige Land
en Syrië en andere steden danken
hun bestaan aan deze veldheer. Er
werden scholen gebouwd en men
hoopte dat de wereld een para-
disijsele staat zou bereiken, indien
de mensheid werd bevrijd van
achterdocht, valse godsdiensten en
mystiek.

Met zijn twintigste was Alexander

reeds koning van Macedonië en
Griekenland. Toen hij 13 jaar la-
ter in 323 v. Chr. stierf, bestond
zijn rijk uit het Griekse vasteland
Klein-Azië, Perzië, de Vallei van de
Eufrat en de Tigris en verder
oostwaarts tot aan de rivier de
Indus, en de kusten van de Zwarte
Zee, Palestina, Egypte en Syrië.
Dit imperium werd onder drie van
zijn generaals verdeeld, maar geen
van hen bezat het vuur, de
geestkracht, het staatsbeleid van de
grote Alexander, noch de overtuig-
ingen die hem hadden gemoti-
veerd. Zowel Ptolomeus, die Egypte
over nam, als Seleucus, die Syrië
en het Oosten overnam, vestigden
dynastieën die overeind zijn geble-
ven tot de Romeinen hun gebieden
in de laatste eeuw voor de ge-
boorte van Christus veroverden;
maar geen van beide had het ver-
grieksen van het Oosten en het Na-
bije Oosten kunnen ontwikkelen
zoals Alexander dat voor ogen had.
In de loop van de volgende eeuwen
werden deze Griekse koninkrijken
succesievelijk vernietigd en wede-
rom ingelijfd bij het Romeinse Kei-
zerrijk. Toen de Romeinen een
middel zochten om de door hen
veroverde gebieden aaneen te sme-
den, vielen zij terug op het idee
van een culturele en godsdienstige
eenheid uitgaande van de staat.
Door het hele rijk werd kwistig
met geld gestrooid om vele marme-
ren tempels te bouwen. Bij dui-

zenden werden de beelden van mythische goden en beroemde stervelingen gehouwen. Overal verrezden theaters en concertgebouwen (odeons) en toneelschrijvers, historici en dichters verschenen in grote getalen. Er werd sterk de nadruk gelegd op de schoonheid van een goed door atletiek en oefening ontwikkeld lichaam.

In Palestina ontstonden er conflicten tussen het joodse volk en de regering die trachtte deze Helleense cultuur onder de joodse jeugd te verspreiden. Vele van deze culturele idealen botsten met de fundamentele leerstellingen van het joodse geloof en gezinsleven. Voor de joden was kunst in alle fysieke vormen een overtreding van het tweede gebod. Naaktbeelden en het naakt of zo-goed-als-naakt beoefenen van verschillende sporter gaf aanstoot aan de joden die na verloop van enkele eeuwen zeer strenge normen hadden ontwikkeld wat betreft het tonen in het openbaar van enig deel van het lichaam, behalve handen, voeten, nek en hoofd. De vrouwen droegen in het openbaar een sluier om hun gezicht te verbergen. Er waren geen openbare badgelegenheden waar men kon baden of zwemmen in tegenwoordigheid van anderen. De Romeinse toneelstukken behandelden vaak de sexualiteit op een wijze die zeer aanstootgevend was voor de joodse gevoeligheid op dit punt. Buiten-echtelijke verhoudingen werden besproken of afgebeeld op het toneel zonder dat er over straf voor de getoonde zonde werd geroep; dit was zeer tegen de wens van de joden die erop hadden gestaan dat de straf niet zou worden weggelaten.

De joodse godsdienst was gebaseerd op openbaring van God door de profeten en patriarchen. De Helleense cultuur wilde dit vervangen door de menselijke redenering, waarneming en ervaring, met andere mensen als bron; van de godsdienst en niet enige vorm van communicatie tussen de mens en goddelijke wezens. De joden boden weerstand tegen de programma's die hun jeugd moesten indoctrine-

ren. Vergeet niet dat de joden geneigd waren tot opstand (Zij hadden tenslotte reeds in 142 v. Chr. een zelfstandig koninkrijk gevestigd). De pogingen van de Romeinse regering om de eenheid van de aanhangers van de joodse cultuur te vernietigen werden versterkt. In de buitenwijken van Jeruzalem werd een groot sportveld aangelegd. De jeugd werd aangemoedigd om met een minimum aan kleding aan de sport deel te nemen. De meisjes werden onderwezen zich aan de overheersing van hun moeder te ontworstelen, een opleiding te volgen, zich modernere te kleden en de openbare badgelegenheden te gebruiken. De scholen werden uitgerust voor onderwijs in de heidense kunst, literatuur en wetenschap en de Griekse moraal. Enkele kilometers ten Noorden van Nazareth werd een nieuw Helleens centrum opgericht dat bekend stond als Sephoris. Dit centrum werd gebouwd tijdens Jezus' jongensjaren en was een poging om Galilea te infiltreren met de Griekse cultuur. Voor de regering betekende dit centrum een middel om de joodse solidariteit te vernietigen. Aldus hoopten zij de godsdienstige Zeloten af te houden van hun revolutionaire plannen en pogingen de Romeinse overheersers uit het land te zetten. Het hele plan was bestemd om een halt toe te roepen aan het bestaan van de joodse monotheïstische godsdienst in de Romeinse staat waar vele goden werden gediend. Rome geëerde haar uitgestrekte koninkrijk door de sterkste lokale koningen aan de macht te laten. Zij lieten hem de titel koning behouden, maar plaatsten hem onder een stadhouder. Wij moeten goed begrijpen hoe beperkt zowel het godsdienstige als het politieke gezag was dat de Romeinse regering toestond aan hen die de joodse vazalstaat bestuurden. Dit blijkt uit de vrees van het regerende joodse lichaam, dat als de beweging die door Jezus werd aangevoerd enig formaat zou aannemen, de Romeinen dit zouden kunnen zien als een nieuwe revolutionaire beweging en

dientengevolge de heersende joodse aristocratie, die haar niet hadden kunnen onderdrukken, zou afzetten. (Zie Johannes 11:48.)

Herodes de Grote heerste toen Jezus werd geboren, hij stond echter onder controle van de Romeinse stadhouder van Syrië (Zie Lukas 2:1-2.) Na de dood van Herodes werd zijn domein onder zijn drie zonen verdeeld, die hiermee werden gedegeerd tot de rang van „ethnarch” (heerser over een stam of volk gouverneur van een provincie), maar toch de titel koning mochten blijven gebruiken. Ten tijde van Jezus' gekruisiging had Rome een aparte stadhouder over het Heilige Land gesteld. Zijn zetel was in Caesarea.

Nadat Palestina een eigen stadhouder had gekregen werd Caesarea zijn residentie. De stadhouders gingen gewoonlijk alleen naar Jeruzalem om de belangrijke joodse feesten bij te wonen zoals het Paasfeest, het Pinksterfeest of feest der weken, het Looftuntenfeest en het Feest van de vernieuwing des Tempels (Chanoea). Bij deze bezoeken aan Jeruzalem nam de stadhouder zijn intrek in de burcht Antonia, waar het hele jaar een klein garnizoen lag, maar dat aanmerkelijk versterkt door de troepenmacht die de Romeinse stadhouder op zijn bezoeken aan Jeruzalem verzegelde. Tijdens het leven van Christus en de ontwikkeling van de vroegchristelijke kerk heerste Rome in Palestina. Hoewel Palestina een betrekkelijk klein land was, is haar ligging gunstig gebleken voor de verspreiding van het christendom. De routes die reeds zo succesvol gebleken waren voor veroveraars en koopli, voor legers en karavanen, dienden nu de verspreiders van het evangelie. Vanuit Palestina werden via deze handelswegen de leerstellingen van de Verlosser der wereld over grote delen van die wereld verspreid.

T. Edgar Lyon is leraar aan het Salt Lake Institute of Religion van de Universiteit van Utah. Hij dient de kerk als groeisleider van de hogepriesters van de wijk Rose Crest, ring Salt Lake Canyon Rim.

Het dagelijks leven in Palestina

DOOR EDWARD J. BRANDT

Hebt u zich wel eens afgevraagd hoe het dagelijks leven eruit zag in Judea, toen de Heiland op aarde was? Hoe woonden de mensen? Welke beroepen kende men? Hoe dienden zij God?

Deze en vele andere vragen kunnen wij onszelf stellen. De eeuwen hebben echter niet alleen het aanzien van het land veranderd; zij hebben ook de ruïnes verborgen van de steden en dorpen die eens gonsden van levenslust. Archeologische vondsten hebben door de jaren heen vele aanwijzingen gegeven over de gang van zaken in vroeger tijden. Oude verslagen in het bijzonder hebben feiten aan het licht gebracht die erg nuttig zijn bij het samenstellen van een tamelijk juist beeld van die tijd. Wanneer wij het Nieuwe Testament samen met bijvoorbeeld de Misjna of de mondelinge vertolking van de overlevering der joden bekijken, kunnen wij ons enigszins een idee vormen van het dagelijks leven in de tijd van Jezus.

De Mozaïsche wet vormde het godsdienstige uitgangspunt van het volk, maar afval had de oorspronkelijke opzet verzwakt in de vorm van „overleveringen” die zich hadden ontwikkeld. Deze bestonden voornamelijk uit wettelijke bepalingen die waren ontstaan als gevolg van verklaringen over de schriftuur, die niet door God waren geautoriseerd en in hoofdzaak betrekking hadden op de wet van Mozes. Deze „overleveringen” waren uiterlijke lasten geworden die het dagelijks leven beheersten. De Hei-

land veroordeelde de Farizeeërs, de meest fervente aanhangers van dit stelsel. Hij vroeg hen: „Waarom oversteedt ook gij het gebod Gods, door uw inzetting? ... gij hebt alzo Gods gebod krachteloos gemaakt ...” (Mattheus 15:3, 6; zie ook Marcus 7:3, 8-9, 13.) Het volk had echter van jongsaf aan geleerd: „De woorden der schriftgeleerden wegen zwaarder dan de woorden der wet.” (Sanh. 11.3.)

De verschillen tussen de godsdienstige sekten die onder de bevolking waren ontstaan, waren grotendeels terug te voeren tot de mate waarin de overleveringen van de oude werden aanvaard en gehoorzaamd. Het uiteindelijke aantal aanhangers van de verschillende sekten was niet groot. Josephus vermeldt dat van de menigten die het land bevolkten (enkele honderdduizenden) er slechts 6000 aanhangers waren van de Farizeeërs. (Antiq. XVII. 3, 4.) De Sadduceeërs, met hun priestelijke aanspraken vormden een nog kleinere groep van patriciërs, die echter grote invloed hadden en vele sleutelposities bezetten op politiek en geestelijk terrein wegens hun ondersteuning van de vreemde overheersers. Zelfs de Sadduceeërs onderwierpen zich evenwel aan een aantal „overleveringen” die over het algemeen door het hele volk werden aanvaard. Er bestonden in die tijd ook andere sekten. De Essenen hadden bijvoorbeeld een behoorlijke aanhang, maar zij isoleerden zich gewoonlijk van de overige bevolking. De overige godsdienstige sekten waren zo klein

dat zij nauwelijks invloed konden uitoefenen.

Jeruzalem was het centrum waar de sekten bloeiden. Daar buiten hadden deze groepen nauwelijke volgelingen. De bevolking van de stadjes en dorpen buiten de hoofdstad stonden bekend als de „Amharezet” of de „plattelandsbevolking”. Daar zij het fijne van de overleveringen niet kenden werden zij als onwetend, als ordinaire buitenlui beschouwd. De bevolking van de provincie Galilea en het platteland van Judea schoot in de ogen van de sekten zwaar tekort in het onderhouden van de wetten Gods. De schriftuur geeft deze sceptische houding van de godsdienstigen tegenover de buitenlui als volgt aan: „Kan uit Nazareth iets goeds zijn? ...” (Johannes 1:47.) „Zijt gij ook uit Galilea? Onderzoek en zie, dat uit Galilea geen profeet opgestaan is.” (Johannes 7:52.) Toch riep Jezus zijn apostelen uit de bevolking van het platteland.

De doorsneebevolker van Palestina was in deze tijd dus iemand die, hoewel hij door vele overleveringen werd beïnvloed, toch geen lid was van een van de overdreven en toonaangevende godsdienstige sekten. De meeste mensen werkten in de agrarische sector - zij bezaten land, waren pachter of herder. Anderen hadden een ambacht zoals steenhouwer, schoenmaker, kleermaker, smid, pottebakker, timmerman, wever en verver. Zij die hetzelfde beroep uitoefenden woonden meestal bijelkaar in dezelfde straat of in hetzelfde deel van de stad. De huizen reflecteerden de welstand van hun bewoners. Elk huis had gewoonlijk een binnenplaats met verschillende kamers er omheen. Dikwijls werden enkele van deze kamers gebruikt voor de uit oefening van het beroep van de eigenaar. Het platte dak werd veelal gebruikt als daktuin, hoewel er zich ook weleens een extra kamer voor gasten of feesten bevond.

De godsdienstige invloed op het leven werd al zeer jong gevoeld zelfs bij de eenvoudigsten. Het gezinsgebed aan het begin en het

eind van de dag, de gebeden voor en na elke maaltijd en de persoonlijke gebeden, hadden een grote invloed op de kinderen. De moeder had de natuurlijke verantwoordelijkheid om het kind in zijn jonge jaren te onderwijzen. De vader hielp het kind bij het uit het hoofd leren van bepaalde delen uit de schriftuur zodat het omstreeks zijn vijfde jaar hardop kon lezen. De Misjna bevat een opsomming van hetgeen elke jongen op een bepaalde leeftijd moet hebben geleerd. "...Op zijn vijfde moet hij de schriftuur kunnen lezen (te beginnen met Leviticus); op zijn tiende de Misjna, op zijn dertiende de geboden (zoon der wet); op zijn vijftiende de Talmud; op zijn achttiende moet hij klaar zijn voor de bruidskamer; op zijn twintigste moet hij een beroep kunnen uitoefenen; op zijn dertigste moet hij leiding kunnen geven; op zijn veertigste moet hij kunnen onderscheiden; op zijn vijftigste moet hij raad kunnen geven; en op zestigste moet hij ouderling kunnen worden..." (Aboth. 5. 21.)

Op zesjarige leeftijd gingen de jongens naar een plaatselijke school, die meestal aan de synagoge was verbonden. De onderwijzer was altijd een getrouwde man die als salaris vrijwillige bijdragen van de ouders ontving. De studie van de Schriftuur begon bij Leviticus en ging dan verder met de andere boeken van Mozes, vervolgens de profeten en ten slotte de andere geschriften. Daarbij kwam dan de studie van de overleveringen naarmate de leeftijd en de vorderingen dat toelieten. Daar het schoolgaan slechts vier tot vijf uur in beslag nam, was er voldoende tijd om de jeugd een vak te leren. Een jongen diende bij zijn vader of iemand anders in de leer te gaan, onverschillig wat zijn verdere leerprestaties waren. Op zestien of zeventienjarige leeftijd kon een jongen die goed kon leren verder studeren bij een groot leraar. De meeste jongens echter gingen na ongeveer vijf jaar van school of om het geleerde vak te gaan uitoefenen.

Hoe stond het met de ontwikkeling

van de vrouwen? De opleiding van een meisje vond helemaal thuis plaats. De eerste jaren liep haar lesrooster met zijn deelname aan de gebeden en het uit het hoofd leren van schriftuur gelijk aan dat van de jongens. Naarmate zij wat ouder werd leerde zij zich huishoudelijke taken eigen maken en kinderverzorging; haar opleiding werd verrijkt door gezamenlijk met de andere gezinsleden bijwonen van de feesten en de synagogediensten.

De dienst in de synagoge was het hoogtepunt van de sabbat. De dienst bestond voornamelijk uit speciale gebeden en het opzeggen van de *Sjema*, een soort schriftuurlijke geloofsbelijdenis die terug te vinden is in Deuteronomium (6:4-9, 11:13-21) en Numeri (15:37-41).

Daarna volgde het voornaamste deel van de dienst - het onderwijzen van de aanwezigen. Dit deel begon met het systematische voorlezen van de boeken van Mozes, een vaststaand gedeelte voor elke sabbath van het jaar. Na het lezen van de wet volgde een les uit de profeten die meestal sloeg op het deel van de wet dat was voorge Markt dagen, ten behoeve van de sloten met een preek. Speciale diensten werden gehouden op feest dagen en in sommige steden zelfs op maandag en donderdag. De markt dagen, ten betrouwe van de boerebevolking en de mensen die ver van de synagoge woonden. De dienst duurde van een tot drie uur, afhankelijk van de gelegenheid en de sprekers. De vrouwen zaten gescheiden van de mannen, hetgeen meestal werd aangegeven door een tussenschot, ofwel zij zaten achter de mannen. De vrouwen waren wel zo gezeten dat zij evenals de mannen deel konden nemen aan de lessen.

Het huwelijk werd als een godsdienstige plicht beschouwd. Een jongeman werd geacht omstreeks zijn zestiende of zeventiende jaar te trouwen en als uiterste tegen zijn twintigste. Meisjes konden tot de leeftijd van twaalf jaar en één dag worden uitgehuwelijkt door hun vader. Indien zij vóór deze jonge leeftijd huwden hadden zij het

recht om te scheiden. Na de wettige leeftijd mocht de jonge vrouw zelf beslissen of zij met een bepaalde ondertrouw of een bepaald huwelijk wilde instemmen. Zowel ondertrouw als huwelijk moesten schriftelijk worden vastgelegd en konden alleen door scheiding worden verbroken. De ondertrouw was een soort verloving die door de wet werd voorgeschreven, zodat in deze tijd de voorbereiding voor het huwelijk kon plaatsvinden. Een scheiding was redelijk makkelijk te verkrijgen, naar gelang van de vertolking en overlevering van de ouderlingen des volks. Geen enkele scheiding was echter wettig zonder een scheidbrief.

De regeringsproblemen van die tijd ziet men weerspiegeld in het belastingstelsel dat het volk werd opgelegd. Het hele land gold als een Romeinse provincie, waarbij Judea werd geregeerd door een Romeinse stadhouder en het overige door koningen die leenvorsten van Rome waren. De Romeinse vertegenwoordiging bestond in de eerste plaats uit militairen die het beheer voerden over de burgerlijke aangelegenheden van het volk. Op religieus gebied werden de joden in elke gemeenschap geregeerd door een sanhedrin of raad, die in maat varieerde van drie tot drieëntwintig mensen. Alle lokale sanhedrins werden aangewezen en bestuurd door het grote sanhedrin in Jeruzalem. Hun rechtsbevoegdheid ging officieel niet verder dan godsdienstige zaken, toch hadden zij ten gevolge van de Mozaïsche wet en de overleveringen grote macht. Elk stadje en elk dorp had ook een joods bestuurslichaam dat de ouderlingen genoemd werd. Deze ouderlingen bemoeiden zich in de eerste plaats met maatschappelijke aangelegenheden, maar oefenden ook een zekere mate van burgerlijk bestuur uit. De mensen moesten aan al deze bestuurslichamen belasting betalen. Vrouwen waren vanaf hun twaalfde jaar belastingplichtig, mannen vanaf hun veertiende. Bovendien was er nog een tempelbelasting om de tempel en zijn be- (wordt vervolgd op blz. 16)

Een overeen- stemming tussen de vier evangelien

EERSTE PERIODE: VANAF DE VOORSPELLINGEN VAN JEZUS' KOMST OP AARDE TOT DE BEDIENING VAN JOHANNES (Zondagsschoollessen 6–8)

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
Voorsterfelijk leven Boodschap aan Zacharias Elizabeth in afzondering Boodschap aan Maria Maria bezoekt Elizabeth De droom van Jozef De geboorte van Johannes De geboorte van Jezus Gebod van keizer Augustus Geslachtsregister van Jezus Christus	Jeruzalem Judea Nazareth Judea Nazareth Judea Bethlehem	1:18-25		1:5-20 1:24-25 1:26-38 1:39-56 1:57-80 2:6-7 2:1-5 3:23-38	1:1-19
De herders De besnijdenis Het Kind in de tempel gebracht Terugkeer naar Nazareth Bezoek van de wijzen	Bethlehem Bethlehem Jeruzalem Nazareth Bethlehem of Jeruzalem	2:1-12		2:9-20 2:21 2:22-38 2:39	
De vlucht naar Egypte De kindermoord De terugkeer uit Egypte Jezus in de tempel Verblijft te Nazareth	Egypte Bethlehem Nazareth Jeruzalem Nazareth	2:13-15 2:16-18 2:19-25		2:40 2:41-50 2:51-52	

Ieder van de vier evangelien verschaft gegevens, bijzonderheden en inzichten die niet in de andere drie worden gevonden. Wanneer zij bij elkaar worden gevoegd, geven zij het volledigste en nauwkeurigste beeld dat wij bezitten van de bediening van Jezus Christus. Hierin worden de belangrijkste gebeurtenissen uit de ons bekende periodes van het leven van de Zaligmaker opgesomd met plaatsen en verwijzingen uit de boeken van Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes. De juiste plaats van alle gebeurtenissen is niet bekend, maar de gegeven volgorde van de gebeurtenissen en de algemene plaatsaanduiding kunnen ons helpen een beter be-

TWEDE PERIODE: VANAF DE BEDIENING VAN JOHANNES TOT DE EERSTE PASEN VAN DE BEDIENING VAN JEZUS (Zondagsschoollessen 9–13)

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
Vroege bediening van Johannes de Doper Begin van de bediening Inleiding en boodschap van Johannes De prediking van Johannes Aankondiging van de komst van Christus Johannes doopt Jezus De verzoeking Johannes beïeld: Ik ben de Christus niet Johannes getuigt dat Jezus de Christus is Andreas en Simon ontmoeten Jezus Filippus en Nathanaël gevonden Het eerste wonder – De bruiloft te Kana Jezus gaat naar Kapernaüm	Judea Judea Jordaan Jordaan Kana Kapernaüm	3:1-6 3:11-12 3:17-12 4:1-11	1:1-6 1:7-8 1:9-11 1:12-13	3:1-2 3:3-6 3:7-14 3:15-18 3:21-23 4:1-13	1:19-28 1:29-34 1:35-42 1:43-51 2:1-11 2:12

DERDE PERIODE: VROEGE BEDIENING IN JUDEA VANAF DE EERSTE PASEN TOT DE TERUGKEER NAAR GALILEA (Zondagsschoollessen 14–15)

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
De eerste Pasen Jeruzalem – eerste tempel – reiniging Nicodemus bezoekt Jezus Terugkeer naar Judea Johannes getuigt van Christus	Jeruzalem Jeruzalem Judea Judea				2:13-25 3:1-21 3:22 3:23-36

grip te verkrijgen van het leven van de Meester.

Deze afstemming en zijn verdeling van het leven van Christus in perioden is ontleend aan de door J. Reuben Clark jr. samengestelde gegevens in „Our Lord of the Gospels” (Salt Lake City: Deseret Book Company, 1957). Dit zelfde werk werd gebruikt voor de samenstelling van de lessen in de klas evangelieleer voor het jaar 1974–1975. De leesopdrachten in de cursus vormen een ruggeleuning voor de teksten, die, volgens president Clark, de belangrijkste perioden van het

Herodes neemt Johannes gevangen	Machearus	14:3-5	6:17-20	3:19-20	
Jezus gaat van Judea naar Galilea	Judea	4:12	1:14	4:14	4:1-3
De Samaritaanse vrouw	Sychar				4:4-42
Jezus gaat naar Galilea	Galilea				4:43-44

VIERDE PERIODE:

GROTE BEDIENING IN GALILEA
 A. Vanaf de terugkeer naar Galilea tot het uitverkiezen van de Twaalfen (Zondagsschoollessen 16–17)

AANTEKENING: Hier betekent „Galilea” een provincie van Palestina, die ten noorden van Samaria lag en zich oostwaarts uitstrekte tot de Jordaan en westwaarts tot de Zee van Galilea.

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
De predikingen in Galilea	Galilea	4:17	1:14-15	4:4-15	4:45
Genezing van de hoveling Kana	Nazareth			4:16-30	4:46-54
Jezus te Kapernaüm	Kapernaüm	4:13-16		4:31-32	
De eerste discipelen	Galilea	4:18-22	1:16-20	5:1-11	
Een onreine geest uitgeworpen	Kapernaüm		1:21-28	4:31-37	
De schoonmoeder van Petrus genezen; 's avonds wonderen	Kapernaüm	8:14-17	1:29-34	4:38-41	
Jezus predikt in geheel Galilea	Galilea	4:23-25	1:35-39	4:42-44	
Genezing van een melatse	Galilea	8:1-4	1:40-45	5:12-16	
Genezing van een verlamde	Kapernaüm	9:2-8	2:1-12	5:17-26	
Mattheüs tot discipel geroep – Johannes discipelen vragen over het vasten (bij de zee van Galilea)	Galilea	9:9-13	2:13-17	5:27-32	
Het tweede Paasfeest	Jeruzalem	9:14-17	2:18-22	5:33-39	
De discipelen plukken aren op de sabbat	Galilea	12:1-8	2:23-28	6:1-5	5:1-47
De man met de dorre hand genezen	Galilea	12:9-14	3:1-6	6:6-11	
Het vertrek van Jezus naar de zee van Galilea		12:15-21	3:7-12		
Het stellen van de Twaalf	Galilea	10:1-4	3:13-21	6:12-16	

¹ De lessen 18–20 werden abusievelijk in deel A in plaats van in deel B met de lessen 21–23 in de grote bediening in Galilea opgenomen. (Zie de Vier Evangelien – Evangelieleer)

leven van Christus weergeven. (De in deze uitgave van De ster opgenomen leeswijzer geeft een overzicht van de leesopdrachten.) Zie ook het lerarenboek cursus evangelieleer 1975/1976 *De vier evangelien*.

De uitgebreide gegevens, zoals deze in het werk van president Clark zijn vastgelegd, dienen voor een nauwkeuriger bestudering van het leven van de Zaligmaker. President Clark schreef over zijn werk:

„Ik heb de gebeurtenissen in een chronologische volgorde geplaatst, die in het algemeen de voornaamste zienswijzen vertegenwoordigde van door mij geraadpleegde schrijvers van dergelijke werken. Zij geven niet noodzakelijkerwijs de ware chronologische volgorde weer van de gebeurtenissen, waaruit het leven van de Zaligmaker bestond. Men neemt

VIERDE PERIODE:

GROTE BEDIENING IN GALILEA (vervolg)

B. Vanaf de bergrede tot de predikingen in Noord-Galilea (Zondagsschoollessen 18–23)

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
De bergrede ¹		5, 6 en 7		6:17-49	
De knecht van de hoofdman genezen	Kapernaüm	8:5-13		7:1-10	
Opwekking van de zoon van de weduwe te Nain	Nain			7:11-17	
De gezondenden van Johannes de Doper	Galilea	11:2-30		7:18-35	
Jezus gezalfd door een zondares	Galilea			7:36-50	
Een andere reis van de ene stad en vlak tot de andere	Galilea			8:1-3	
Genezing van de blinde en stomme	Kapernaüm	12:22-23			
Jezus beschuldigd van een verbond met Beëlzebul	Kapernaüm	12:24-37	3:22-30		
Jezus spreekt over tekenen	Kapernaüm	12:38-45			
Zijn moeder en broeders zoeken Hem	Kapernaüm	12:46-50	3:31-35	8:19-21	
De scharen geleerd door gelijknissen	Galilea	13:1-3	4:1-2	8:4	
Gelijknissen van het zaad	Galilea	13:3-23	4:3-25	8:5-18	

Gelijkenis van het opgroeiende zaad	Galilea		4:26-29		
Gelijkenis van het onkruid	Galilea	13:24-30			
Gelijkenis van het mosterd zaad en het zuurdeeg	Galilea	13:31-35	4:30-34		
Verklaring van de gelijkenis van het onkruid	Galilea	13:36-43			
Anders gelijkenissen	Galilea	13:44-53	4:35-41	8:22-25	
Jesus stilt de storm (zee van Galilea)	Gadara	8:28-37	5:1-20	8:28-39	
De Gergesense bezetenen genezen	Kapernaüm	9:1	5:21	8:40	
Terugkeer naar Kapernaüm	Kapernaüm	9:18-19,	5:22-24,	8:41-42,	
Het dochtertje van Jairus opgewekt	Kapernaüm	23-26	35-43	49-56	
Vrouw met bloedvloeïngen genezen	Kapernaüm	9:20-22	5:25-34	8:43-48	
Twee blinden genezen	Kapernaüm	9:27-31			
De stomme, van de duivel bezetene, genezen	Kapernaüm	9:32-34			
Jesus voor de tweede maal te Nazareth veracht	Nazareth	13:54-58	6:1-6		
Prediking in alle steden en vlekken	Galilea	9:35-38	6:6		
De uitzending der twaalfen	Galilea		6:7-13	9:1-6	
De onrechtvaardige rentmeester	Galilea	10:1,			
Jesus zet Zijn predikingen voort	Galilea	5-42	6:21-29		
Herodes laat Johannes onthoofden	Machaerus		6:14-16	9:7-9	
Herodes denkt dat Jezus de van de doden opgewekte Johannes is	Galilea	11:1			
De discipelen brengen verslag van hun zending uit	Kapernaüm	14:6-12	6:30	9:10	
Bediening te Bethsaida	Bethsaida	14:1-2	6:31-32	9:10-11	
De wonderbare spijziging (omgeving Bethsaida)	Galilea	14:13	6:33-44	9:12-17	6:1-14
Jesus voorkomt dat Hij tot Koning wordt uitgeroepen	Galilea	14:14-21	6:45-46		6:15
Jesus wandelt op de zee van Galilea	Galilea	14:22-23	6:47-52		6:16-21
Jesus spreekt tot de schare over het brood des levens	Kapernaüm				6:22-71
Genezingen in Gennesareth	Gennesareth	14:34-36	6:53-56		
Jesus spreekt over reinheid	Kapernaüm	15:1-20	7:1-23		

¹ Talmage vermeldt dat de bergrede werd gegeven nadat de twaalfen waren geroepen (Zie, Jezus de Christus, biz. 72.)
² In Jezus de Christus¹ van Talmage wordt het verhaal van de gevangenneming van Jo-

hannes de Doper tot diens dood als een geheel behandeld, buiten de chronologische volgorde van de gebeurtenissen. (Zie Jezus de Christus, biz. 188-194.)

aan dat zij deze volgorde bij benadering aangeven. Het is wel zeker dat sommigen een verschillende chronologische volgorde zouden aanhouden dan die, welke ik heb gebruikt.

„Uiteindelijk echter is de nauwkeurige volgorde van de gebeurtenissen niet van doorslaggevend belang. Wat Jezus zei en wat Hij deed, Zijn leringen en leerstellingen, dat zijn de dingen die belangrijk zijn.” (Our Lord of the Gospels, p. vi.)

VIERDE PERIODE:

GROTE BEDIENING IN GALILEA (vervolg)

C. Vanaf de terugkeer naar het noorden van Galilea tot het einde van de bediening in Galilea.

(Zondagsschoollessen 24 en 25)

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
Prediking in de noordelijke gebieden		15:21	7:24		7:1
Dochter van de Grieske vrouw genezen	Gebied van Tyrus en Sidon zee van Galilea	15:22-28	7:25-30		
Terugkeer naar de zee van Galilea		15:29	7:31		
Genezing van een doofstomme	Dekapolis	15:29-38	7:32-37		
Tweede wonderbare spijziging	Dekapolis	15:39	8:1-9		
Jesus gaat naar Magdala (zee van Galilea)	Magdala	15:38	8:10		
Jesus weigert een teken	Kapernaüm	16:1-2	8:11-21		
Een blinde genezen	Bethsaida	16:13-20	8:22-26	9:18-22	
Belijdenis van Petrus	Gebied van Cesarea Filippi	16:21-28	8:27-30		
Leringen aan de apostelen betreffende dood en wederopstanding	Gebied van Cesarea Filippi	16:21-28	8:31-38	9:23-27	
De verheerlijking — overdracht van de sleutelen van het priesterschap	Berg van de verheerlijking ¹	17:1-13	9:2-13	9:28-36	
Maanzieke knaap genezen	Galilea	17:14-21	9:14-29	9:37-43	
Jesus reist opnieuw door Galilea	Galilea	17:22-23	9:30-32	9:43-45	
Jesus betaalt de tempelbelasting	Kapernaüm	17:24-27			
De grootste in het hemelrijk	Kapernaüm	18:1-14	9:33-37	9:46-48	

De stad Kanaän — waar Hij water in wijn veranderde
 (foto van Don O. Thorpe)

(vervolg van blz. 12)

stuurlichamen te onderhouden. De te-betalen belasting varieerde dus van de keizerlijke belasting aan Rome tot en met de lokale heffingen in elke gemeenschap voor het onderhoud van de synagoge, de scholen, en de openbare en maatschappelijke, een zware last waar het volk onder zuchtke.

Deze vluchtige blik op het dagelijks leven in Palestina in de tijd van Christus is gedeeltelijk tot stand gekomen door een studie van rabbijnse geschriften van een latere datum. Toch getuigt de invloed van de overleveringen zoals deze worden beschreven op de bladzijden van het Nieuwe Testament van hun waarde in deze gedeeltelijke reconstructie van de tijd van het nieuwe verbond in de Schriften. Deze overleveringen hoewel de Mozaïsche wet en de daaruit voortvloeiende overleveringen voor sommigen een vloek werden, waren ze voor anderen een tuchtmeester om hen voor te bereiden op de wet van het evangelie. (Zie Galaten 3:13, 24-25.)

Edward J. Brandt is leraar aan het Institute of Religion van de Universiteit van Utah. Hij is raadgever van de bisschop van de wijk Sandy 16th in de ring Sandy Utah North.

*De Zee van Galilea of de Zee van Tiberias
(foto van Don O. Thorpe)*

Als een broeder zondigt Waarschuwing tegen het geven van ergernis Hoe men Jezus volgen moet ¹ Uitzending der zeventig Jezus aangemoedigd om naar Judea te gaan- ongetuigd van de broeders van Jezus Jezus begint aan Zijn reis naar Jeruzalem	Kapernaüm Kapernaüm	18:15-35	9:38-42	9:49-50	7:2-9
	Kapernaüm Kapernaüm Galilea			9:57-62 10:1-16	
				9:51-56	

¹ De berg Hermon (Jozua 12:5) of de berg Tabor (Richteren 4:14)

² Jezus de Christus, blz. 228, voetnoot 4.

**VIJFDE PERIODE:
LATERE BEDIENING IN JUDEA
(Zondagsschoollessen 26, 27, 28)**

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
Prediking op het feest van de tempel	Jeruzalem				7:11-53
De zondige vrouw	Jeruzalem				8:1-11
Jezus het licht der wereld	Jeruzalem				8:12-30
Jezus spreekt tot de Joden over hun zonden	Jeruzalem				8:31-59
Terugkeer der zeventig ²	Judea			10:17-24	
Twee grote geboden- gelijkenis van de barmhartige Samaritaan	Judea			10:25-37	
Jezus bezoekt Maria en Martha	Bethanïë			10:38-42	
Jezus leert de discipelen bidden	Judea			11:1-13	
Uitwerping van een stomme duivel- beschuldigd				11:14-36	
Strafde over reinheid				11:37-54	
Jezus onderwijst de scharen- gelijkenis van de rijke dwaas	Judea			12:1-59	
Boetprediking van Jezus - gelijkenis van de onvruchtbare vijgeboom	Judea			13:1-9	
Genezing van een blind- geborene ²	Jeruzalem				9:1-41
Gelijkenis van den goeden herder	Jeruzalem				10:1-21
Het feest der tempelwijding - Jezus verklaart de Messias te zijn	Jeruzalem				10:22-39

¹ Talmage rangschikt dit op een later tijdstip, maar vermeldt dat het juiste tijdstip niet precies bekend is. (Jezus de Christus, blz. 316)

² Deze gebeurtenis wordt op een eerder tijdstip in de chronologische rangschikking van Talmage vermeld. (Jezus de Christus, blz. 305 voetnoot 36.)

**ZESDE PERIODE:
PEREAAANSE PERIODE
(Zondagsschoollessen 29, 30, 31)**

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
Jezus gaat wederom over de Jordaan	Perea				10:39-42
Genezing van een lamme vrouw op sabbat	Perea			13:10-17	
Gelijkenis van het mosterdzaad ¹	Perea			13:18-21	
Begint van de reis naar Jeruzalem ¹	Perea			13:22-30	
Waarschuwing voor Herodes Antipas ¹	Perea			13:31-35	
De boodschap dat Lazarus ziek is	Perea				11:1-16
Genezing van een water- zuchtige man op de sabbat	Perea			14:1-24	
Gelijkenis over bedacht- zaamheid ¹	Perea			14:25-35	
Gelijkenissen ¹	Perea			16:1-2	
Het verloren schaap				15:3-7	
De verloren penning				15:8-10	
De verloren zoon				15:11-32	
De onrechtvaardige rent- meester				16:1-13	

AANTEKENING: Jezus trok zich terug in de provincie Perea, een gebied dat aan de andere zijde van de Jordaan lag, nadat Hij tijdens het feest der tempelwijding bijna het leven had verloren. Hij predikte hier ongeveer drie maanden en bekeerde velen. Johannes de Doper was destijds in dit gebied met zijn bediening begonnen.

<p>Het gezag der Wet Gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus Waarschuwing tegen het geven van ergernis De opwekking van Lazarus De Farizeërs beraadslagen om Jezus te doden Reis naar de stad Efraïm Hij zet Zijn reis voort-genezing van tien melaatsen Over de komst van het Koninkrijk Gods Gelijkenissen: De onrechtvaardige rechter¹ De Farizeër en de tollenaar² Hij gaat naar Perea aan de overzijde van de Jordaan De echtscheiding Jezus zegent de kinderen De rijke jongeling De gelijkenis der arbeiders in den wijngaard Jezus gaat de twaalfen voor naar Jeruzalem Eerzucht van Johannes en Jakobus De blinde te Jericho Jezus en Zacheüs, de tollenaar Gelijkenis der tien ponden Voortzetting van de reis naar Jeruzalem Velen zoeken Hem</p>	Perea			16:14-18 16:19-31	
	Perea			17:1-10	
	Bethanië Jeruzalem				11:17-46 11:47-53
	Ephraïm Samaria			17:11-19	11:54
	Galilea			17:20-37	
	Galilea			18:1-8	
				18:9-14	
		9:1-2	10:1		
	Perea	19:3-12	10:2-12		
	Perea	19:13-15	10:13-16	18:15-17	
	Perea	19:16-30	10:17-31	18:18-30	
	Perea	20:1-16			
	Perea	20:17-19	10:32-34	18:31-34	
	Perea	20:20-28	10:35-45		
		20:29-34	10:46-52	18:35-43 19:1-10	
	Jericho			19:11-27 19:28	
	Jericho				11:55-57

¹ Talmage bespreekt deze gebeurtenissen of een vroeger tijdstip (Jezus de Christus, biz.), maar sluit de mogelijkheid niet uit dat zij later hebben plaatsgevonden (biz. 327–355.)

² Deze gelijkenis wordt alleen maar eerder door Talmage behandeld om een leerstellige verklaring van de Meester te illustreren. Hij geeft aan dat zij later, zoals uit voorstaand overzicht blijkt, werd gegeven. (Jezus de Christus, biz. 322.)

Bethanië – Woonplaats van Maria en Martha (foto van Don O. Thorpe)

**ZEVENDE PERIODE:
DE LIJDENSWEEK
(Zondagsschoollessen 32–44)¹**

AANTEKENING: De gebeurtenissen tijdens de laatste week van het leven van Christus vonden binnen de muren van Jeruzalem plaats of in de onmiddellijke nabijheid van de stad.

Gebeurtenis	Plaats	Mattheüs	Markus	Lukas	Johannes
Jezus gaat naar Bethanië					12:1-9-11
EERSTE DAG VAN DE WEEK (ZONDAG) Intocht te Jeruzalem vanuit Bethanië Terugkeer naar Bethanië		12:1-11	11:1-11	19:29-44	12:12-19
TWEEDE DAG VAN DE WEEK (MAANDAG) De vijgeboom verdord Tweede reiniging van de tempel Terugkeer naar Bethanië		21:18-19 21:12-13	11:20-26 11:27-33	19:45-48	
DERDE DAG VAN DE WEEK (DINSDAG) Vermaning over geloof De vraag betreffende de autoriteit Gelijkenis van de twee zonen Gelijkenis van de boze wijngaardeniers Gelijkenis van de koninklijke bruiloft Strikvraag over de schatting De Sadduceërs en de opstanding De vragen van de Wetgeleerde over het grote gebod De Christus, zoon van David		21:19-22 21:23-27 21:28-32 21:33-45 22:1-14 22:15-22 22:23-33 22:34-40 22:41-46	11:19 11:19 12:1-12 12:13-17 12:18-27 12:28-34 12:35-37	21:37	

Nazareth – Zijn eigen land Jezus van Nazareth verraden (foto van Don O. Thorpe)

<p>Jezus' oorsnel over Schriftgeleerden en Farizeeërs De jammerklacht van Jezus over Jeruzalem Het penningske der weduwe De vraag der Grieken – een stem uit den hemel! Christus verklaart het doel van zijn zending De tweede komst van Christus Gelijkenis der wijze en dwaze maagden Gelijkenis der talenten Het oordeel- schapen en bokken Christus voozegt Zijn dood Complot om Jezus gevangen te nimen en te doden De maaltijd te Bethanië; Jezus door een vrouw gezelfd! Het verraad van Judas</p> <p>(Zie de voetnoten op blz. 38/31)</p>		<p>23:1-36 23:37-39</p> <p>24:1-51 25:1-13</p> <p>25:14-30 25:31-46</p> <p>26:1-2 26:3-5</p> <p>26:6-13</p> <p>26:14-16</p>	<p>12:38-40</p> <p>12:41-44</p> <p>13:1-37</p> <p>14:1-2</p> <p>14:3-9</p> <p>14:10-11</p>	<p>20:45-47</p> <p>21:1-4</p> <p>21:5-36</p> <p>22:1-2</p> <p>22:3-6</p>	<p>12:20-36</p> <p>12:37-50</p> <p>12:2-8</p>
<p>VIERDE DAG VAN DE WEEK (WOENSDAG) Bethanië</p>					
<p>VIJFDE DAG VAN DE WEEK (DONDERDAG) Het laatste pascha Hij zit aan met de twaalfen De voetwassing! Instelling van het heilig avondmaal! Judas ontmaskerd Judas vertaaf de kamer? Jezus voozegt Zijn dood Voorspelling van Petrus' verloochening! Christus vertroost Zijn discipelen! Zingen den lofzang en gaan naar den Olijfberg! Geeft onderricht over Zijn verhouding tot Zijn Vader in de hemel Spréekt opnieuw over Zijn ophanden zijnde dood Het hogepriesterlijk gebed! Petrus zal Jezus drie maal verloochenen – de discipelen betuigen hun trouw Jezus in Gethsemane Het verraad Gevangenneming van Jezus</p>		<p>26:17-19 26:20</p> <p>26:26-29</p> <p>26:21-25</p> <p>26:30</p> <p>26:31-35</p> <p>26:36-46 26:47-50 26:51-56</p>	<p>14:12-16 14:17</p> <p>14:22-25</p> <p>14:18-21</p> <p>14:26</p> <p>14:27-31</p> <p>14:32-42 14:43-45 14:46-52</p>	<p>22:7-13 22:14</p> <p>22:15-20</p> <p>22:21-23</p> <p>22:31-38</p> <p>22:39</p> <p>22:40-46 22:47-48 22:49-53</p>	<p>13:1-20</p> <p>13:21-26 13:27-30 13:31-35 13:36-38</p> <p>14:1-31</p> <p>15:1-27</p> <p>16:1-33</p> <p>17:1-26</p> <p>18:1-2 18:3-9 18:10-12</p>
<p>ZESDE DAG VAN DE WEEK (VRIJDAG) Jezus tot Annas geleid Tot Kajafas gezonden – onder- der- vraging, mishandeling De verloochening van Petrus Formeel proces en veroorde- ling voor de Joden Zelfmoord van Judas Jezus voor Pilatus Jezus voor Herodes Jezus opnieuw voor Pilatus (Bar-abbas losgelaten) De kruisiging – opschrift op het kruis Eerste uitspraak aan het kruis De soldaten verdeelen Zijn klederen Lasteringen en bespottingen van voorbijgangers Verdere uitspraken aan het kruis Duisternis over de gehele aard Laatste uitspraken aan het kruis Jezus geeft de geest Getuigenis van de hoofdman over honderd</p>		<p>26:57-75</p> <p>27:1-2</p> <p>27:3-10</p> <p>27:11-14</p> <p>27:15-30</p> <p>27:31-34 37-38</p> <p>27:35-36</p> <p>27:39-44</p> <p>27:45</p> <p>27:46-47 27:48-50 27:51-56</p>	<p>14:53-72</p> <p>15:1</p> <p>15:2-5</p> <p>15:6-19</p> <p>15:20-23 25-28</p> <p>15:24</p> <p>15:29-32</p> <p>15:33</p> <p>15:34-35 15:36-37 15:38-41</p>	<p>22:54-65</p> <p>22:66-71 23:1</p> <p>23:2-5 23:6-12 23:13-25</p> <p>23:26-33; 38 23:34</p> <p>23:35-37</p> <p>23:39-43</p> <p>23:44-45</p> <p>23:46 23:45 47-49</p>	<p>18:13-14 19:23 18:24-27</p> <p>18:15-18</p> <p>18:28-38 18:39-40 19:1-16 19:16-33</p> <p>19:23-24</p> <p>19:25-27</p> <p>19:28-30</p>

Een tijdrekening van het leven van Christus

Toen Christus te Bethlehem in Judea werd geboren, maakte Palestina deel uit van het Romeinse keizerrijk. In overeenstemming met de Romeinse gewoonten behielden de plaatselijke leiders hun functie en titel zolang zij de orde handhaafden en hun trouw aan Rome betoonden. Antipater (of Antipas), zoon van de koning van Idumea, had, alhoewel hij geen Israëliet was, de joodse leer aangenomen. Nadat hij de gunst van Rome had verworven, werd hij door Julius Ceasar in het jaar 47 voor Christus tot gouverneur van Judea benoemd. Onmiddellijk verdeelde hij zijn macht over zijn vier zonen, waarbij Herodes Galilea ontving.

Tegen het jaar 40 voor Christus had Herodes zijn bekwaamheid om opstanden neer te slaan getoond en de Romeinse Senaat benoemde hem tot koning over Judea. De regering van Herodes I (of Herodes de Grote) kenmerkte zich door bloedvergieten en een met ijzeren vuist gevoerd bewind. In het jaar 37 voor Christus vestigde hij de Herodiaanse

dynastie stevig in Jeruzalem door op twee na alle leden van het joodse sanhedrin (parlement) af te slachten. Hij liet iedereen, die tegen hem was, ter dood brengen, met inbegrip van een van zijn tien vrouwen en een aantal van zijn zonen. De christenen herinneren zich zijn bloeddorst vanwege de kindermoord, toen hij bij zijn pogingen de Messias te vernietigen bevel gaf alle kinderen onder de twee jaar in de omgeving van Bethlehem af te slachten.

Na de dood van Herodes de Grote werd zijn koninkrijk onder drie van zijn zonen verdeeld die door Rome in rang van koning tot gouverneur werden verlaagd.

Archelaüs ontving Judea met inbegrip van Samaria en Idumea - het prijsgedeelte. Hij was een wreed regeerder, en zo gevreesd, dat toen Maria en Jozef na hun vlucht naar Egypte terugkeerden, zij zich niet te Bethlehem, doch te Nazareth vestigden. Archelaüs werd in het jaar 6 door Rome afgezet en verbannen, waardoor Judea onder het rechtstreekse bestuur van Rome kwam te

staan. Ten tijde van de kruisiging van Christus was Pontus Pilatus de Romeinse gouverneur.

Herodes Filippus een andere zoon van Herodes de Grote, ontving Iturea, Trachonitis, Batanea, Gaulanitis en Auranitis. Zijn bewind was tot aan zijn dood in het jaar 34 vreedzaam en rechtvaardig. (Hij was niet de echtgenoot van Herodias. Deze Filippus, weer een andere zoon van Herodes de Grote, was ontferd omdat zijn moeder verraad had gepleegd.)

Herodes, Antipas, eveneens een zoon van Herodes de Grote, werd heerser over Galilea en Perea, tot hij in het jaar 38 door de Romeinen werd verbannen. Omdat Jezus het grootste deel van Zijn leven en Zijn bediening in het gebied van Galilea doorbracht, is Herodes Antipas de gouverneur die het meest in de geschiedenis van het Nieuwe Testament wordt genoemd. Volgens de overlevering door Jezus een „vos” genoemd, was Antipas een sluw regeerder en hecht verbonden aan Rome. Johannes de Doper berispte hem voor zijn bloedschendigheid, welk hem Herodias, de vrouw van zijn broer. Door haar intriges werd Johannes onthoofd. Als goede vriend van Tiberius de Romeinse keizer, viel hij uit de gratie bij Caligula, opvolger van Tiberius, en werd verbannen.

KEIZERS (CEASARS)
VAN HET
ROMEINSE RIJK

AUGUSTUS (27 v. Chr. – 14 n. Chr.)	TIBERIUS (14 – 37)
------------------------------------	--------------------

GOUVERNEURS
OVER DE
PROVINCIES
VAN PALESTINA

HERODES DE GROTE (37 – 4 v. Chr.) regeerde over gehele Palestina	HERODES ANTIPAS (ZOON VAN HERODES DE GROTE) (4 v. Chr. – 38 n. Chr.) Galilea-Perea				
	HERODES FILIPUS (ZOON VAN HERODES DE GROTE) (4 v. Chr. – 34 n. Chr.) TUREA, TRACHONITIS, BATANEA, GAULANITIS, AURANITIS				
	NA ARCHELAOS WERD JUDEA SAMARIA EN IDUNEA INBEGREPENEN DOOR ROMEINSE GOUVERNEURS GEREGEERD				
	ARCHELAUS (ZOON VAN HERODES DE GROTE) (4 v. Chr. – 6 n. Chr.)	COPONIUS (7–8)	MARCUS AMBIVIUS (9–12)	ANNIUS RUFUS (13–14)	VALERIUS GRATUS (15–25)

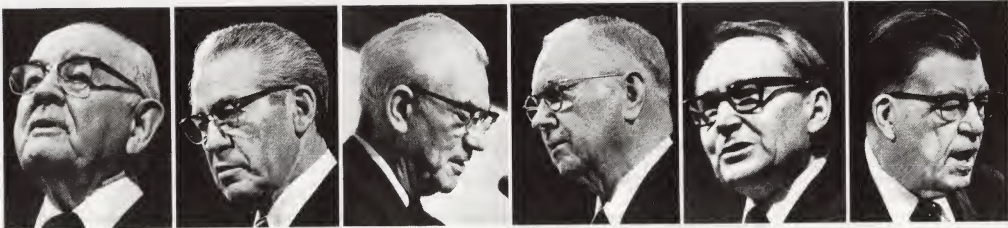
HET LEVEN VAN
JESUS CHRISTUS

Aankondiging, Geboorte, Jeugd	12 de levensjaar des Heren
-------------------------------	----------------------------

Perioden in het leven van Christus die in de schriften zijn opgetekend
Behalve enkele gebeurtenissen in zijn jeugd, is er weinig over zijn leven bekend totdat hij op 30 jarige leeftijd werd gedoopt.

31ste levensjaar des Heren		32ste levensjaar des Heren		33ste levensjaar des Heren		34ste levensjaar des Heren		
	(dec.)	(Pasen, april)	(Zomer)	(Pasen, april)		(okt.)	(dec.)	
DOOP EN VERZOEKING	DE GROTE BEDIENING IN GALILEA							PASSEEREN PERIODE
LATERE BEDIENING IN JUDEA								

DE BEDIENING
VAN ONZE HERE
JESUS CHRISTUS

Zuidamerikaanse interregionale

De belangrijkste feiten over de onlangs gehouden interregionale conferenties in Zuid-Amerika kunnen in een paar zinnen worden gegeven. Op 28 februari en 1 en 2 maart werd er een conferentie gehouden in Sao Paulo voor leden van de kerk in Brazilië en op 7, 8 en 9 maart vond er een conferentie plaats in Buenos Aires voor de leden in Argentinië, Chili, Paraguay en Uruguay.

De opzet van beide conferenties was gelijk. Op vrijdagavond presenteerden de leden een programma van zang en dans waarin de plaatselijke cultuur tot uiting werd gebracht. Er werden algemene bijeenkomsten gehouden op zaterdag en zondag. Speciale bijeenkomsten voor ouders en jongeren werden gehouden op zaterdagavond, en zondagmorgen was er een speciale bijeenkomst voor priesterschapsleiders. President Kimball leidde, bijgestaan door president Tanner, de delegatie van algemene autoriteiten. De ouderlingen Mark E. Petersen, Delbert L. Stapley en L. Tom Perry vertegenwoordigden de raad der Twaalven. De assistenten van de Raad der Twaalven werden vertegenwoordigd door de ouderlingen Elray L. Christiansen, Franklin D. Richards, James E. Faust (alleen in Brazilië), en J. Thomas Fyans. De ouderlingen A. Theodore Tuttle, Hartman Rector Jr., en Rex D. Pinegar waren aanwezig namens de eerste raad van Zeventig.

Dit zijn dan de basisgegevens over de interregionale conferenties. Maar hoe stond het met de sfeer, de geest en begeestering? Wat voor invloed hadden de conferenties op de deelnemers? De leden die over de conferenties werden geïnterviewd, noemden op de vraag wat de meeste indruk op hen had gemaakt, dezelfde drie dingen. „De profeet zien, en horen spreken, dat was het fijnste,” zeiden sommigen. Anderen waren van mening: „Het was het nieuws over de tempel.” En weer anderen voegden daar waardering aan toe voor de prachtige koren die de zang verzorgden. Zij die maandenlang naar de conferentie hadden uitgezien, hadden zich ingesteld op de gedachte dat de profeet van God op de conferentie aanwezig zou zijn. En daarom werkten zij, offerden van alles op, en hielpen elkaar om het mogelijk te maken erbij te zijn. De koorleden besteelden vele uren aan repetities en legden daarvoor dikwijls lange afstanden af. Zij die deelnamen aan de culturele programma's op vrijdagavond maakten ook lange reizen en werkten vele uren aan het verbeteren van hun voorstelling. Zij wilden het allerbeste geven voor de profeet en de algemene autoriteiten die hem vergezelden. Toen president Kimball en de anderen aankwamen ontvingen de heiligen op de conferentie

zelfs meer dan velen van hen hadden durven hopen.

In zijn openingswoord in Sao Paulo zei president Kimball al vóór het gebed: „Wij zijn erg gelukkig u en de hele wereld te kunnen medelen dat wij, afhankelijk van de omstandigheden en uw volledige medewerking, de zeventiende tempel Gods zullen bouwen in Zuid-Amerika en wel in Sao Paulo in Brazilië. Zij die ver van een tempel wonen, kunnen zich enigszins voorstellen hoeveel indruk die mededeling maakte.

Een fijn jong gezin uit Uruguay uitte zich aldus: „Het zou ons zeker tien jaar hebben gekost om genoeg geld te sparen om naar een van de tempels in Noord-Amerika te gaan.” Maar nu er een tempel in Zuid-Amerika wordt gebouwd kunnen zij al over een paar jaar de zegeningen van de tempel genieten. Sommigen schenen moeite te hebben uitdrukking te geven aan hun gevoelens over de tempel.

„Geweldig,” was alles wat zij konden uitbrengen, alsof zij nog verbluft waren door het nieuws. Hun vrochtige ogen duidden erop dat er in hun harten een veelomvattender antwoord lag besloten. De conferenties waren van begin tot eind grote verheffende en samenbindende evenementen.

De culturele programma's op vrijdagavond bijvoorbeeld droegen veel bij tot het scheppen van een gevoel eenheid tussen de leden uit

conferenties

regio's en landen die ver uit elkaar liggen. Men scheen meer waardering te krijgen voor de unieke talenten en de culturele erfenis van de ander. Een interessante bijkomstigheid was dat, door de repetities voor de koren en de culturele voorstellingen, jonge mensen in de gelegenheid werden gesteld kennis te maken met de jeugd uit andere gemeenten. Ontluikende romances, ja verlovingsen waren hiervan het gevolg. Een groot deel van de kerkelijke bevolking van Zuid-Amerika bestaat uit jongeren en hun bijdrage aan de sfeer van de conferenties was groot. Naast hun voorstellingen in de culturele programma's vormden zij ook prachtige koren. In Sao Paulo bijvoorbeeld verzorgden een kweekschool- en academiekoor bestaande uit 1200 personen de muziek voor de zondagmorgenbijeenkomst. Gekleed in pastelkleurige overhemden en jurken vulden zij het middendeel van de conferentiezaal volledig. En toen de bijeenkomst geëindigd was bleven zij op hun plaats en begonnen weer te zingen. Enthousiast zongen zij het ene lied na het andere, terwijl zij opkeken naar de gezichten van de algemene autoriteiten op het podium. Zowel in het koor als op het podium had menigeen de tranen in de ogen. Deze koren, onder andere, maakten grote indruk op niet-leden die de conferenties bij-

woonden. In Brazilië bijvoorbeeld werd er veel aandacht aan de conferentie besteed in het meest populaire televisie-nieuwsprogramma dat een zeer grote kijkdichtheid heeft. De cameramensen en de reporters waren verbaasd. „Waar komen deze koren vandaan?” vroegen zij. Het antwoord was natuurlijk dat de koren nooit hadden bestaan voor de mensen in Sao Paulo waren aangekomen. Andere waarnemers waren onder de indruk van het gedrag van de leden die de vergaderingen bijwoonden. De directeur van de Anhembi Convention Center in Sao Paulo merkte op dat het de ordelijkste en best georganiseerde groepering was die ooit van het gebouw gebruik had gemaakt. Een taxichauffeur die moest wachten op een van de vertegenwoordigers van de nieuwsmedia had urenlang de gelegenheid de menigten op de conferentie gade te slaan. Op de laatste dag van de conferentie kon hij zijn nieuwsgierigheid niet langer bedwingen. „Waar komen deze mensen vandaan?” wilde hij weten. Ik heb niets gemerkt van duwen of dringen of ruzie maken, alleen maar van genegenheid. Omdat de gebeurtenissen op de conferentie door middel van een gesloten televisie-circuit naar andere delen van het gebouw werden doorgegeven was er een controlekamer, met technici. Bij het begin van de conferentie gin-

gen die daar tijdens de gebeden door met praten. Maar op de laatste bijeenkomst, toen het slotgebed werd uitgesproken, kwam er iemand de controlekamer binnen en begon te praten. De chef technicus, die geen heilige der laatste dagen was, draaide zich om en zei: „Ssst, ze zijn aan het bidden.” De heiligen in Buenos Aires maakten een soortgelijke indruk op de niet-leden. De directeur van het gebouw waar de conferentie werd gehouden maakte een opmerking over de orde en netheid van de groep. En een van de politieagenten die buiten zijn ronde deed had dat ook bemerkt. Waarnemers op de conferentie zouden nog verbaasder zijn geweest als zij geweten hadden van de persoonlijke offers die sommigen hadden moeten brengen om erbij te kunnen zijn. Een zendingspresident schatte dat het sommigen van zijn leden wel drie maanden salaris heeft gekost om naar de conferentie te komen. Velen namen een bijbaantje om hun reis naar de conferentie te kunnen betalen. Zelfs het reizen naar de plaats waar de conferentie werd gehouden was voor sommigen niet gemakkelijk. Bustochten van meer dan dertig uur waren niet ongevoerd. Een man uit Chili reisde 65 uur om Buenos Aires te bereiken. Het is interessant te weten dat de mensen die men iets vroeg over hun opofferingen, hierover hun

schouders ophaalden. „Nee,” zeiden ze, het is voor velen niet gemakkelijk geweest hier te komen, maar ik zou het geen opoffering willen noemen.

Dit is wellicht het geheim van de sfeer op de conferenties. Het was geen opoffering, want ze gingen tenslotte om de dienaren Gods te horen. En aan hun verwachtingen werd voldaan toen zij aan de voeten van de Profeet en de andere hoge autoriteiten zaten en luisterden naar hun bezield raad.

Zij hoorden president Kimball die hen herinnerde aan de opwekking van Jozua aan de kinderen Israels: „Kiest u heden, wien gij dienen zult.” Hij sprak weer over de tempel die gebouwd zou worden en drukte hen op het hart er offers voor te brengen. Wij hopen dat u deze tempel zult beschouwen als een nieuw offer, want laten wij eraan denken: „Opoffring brengt ons de zegen des hemels.” (Ere de man, *Heilige Lofzangen*, No. 6.) Van alle zegeningen die u deelachtig worden is de grootste, een vader en moeder te hebben die verbonden zijn voor tijd en alle eeuwigheid. En met hen verbonden zijn alle kinderen, zodat na de dood de gezinnen voortgaan te worden als God en te zamen groeien, in rechtshapenheid en volmaaktheid. Broe-

der Mark E. Petersen sprak over het gebod: „*Neemt Mijn juk op u.* (Matth. 11:29.)” Het opnemen van Zijn juk is de belangrijkste en plechtigste daad die we in het leven kunnen doen. Als we zijn juk opnemen moeten we oprecht zijn. We moeten eerlijk zijn tegenover God. Al leven we in de wereld, toch kunnen wij niet toestaan dat de zonden en praktijken van deze wereld ons overweldigden.” Zij die de bijeenkomst van priesterschapsleiders in Buenos Aires hebben bijgewoond, hebben gehoord dat broeder Franklin D. Richards uiteenzette hoe men zijn bekwaamheden als priesterschapsleider kan ontwikkelen. Hij wees op een goed gebruik van de tijd. „We moeten leren ons leven en de manier waarop wij werken te vereenvoudigen. We kunnen dit bereiken door de belangrijkste dingen het eerst te doen en te proberen niet meer te doen dan wat we goed kunnen doen”. Op dezelfde priesterschapsbijeenkomst sprak broeder Delbert L. Stapley over de aard van het priesterschap, zeggende: „Er is een verschil tussen het gezag van het priesterschap en de macht van het priesterschap. Een man kan het priesterschap ontvangen, maar bij werkeloos toezien, bij ongehoorzaamheid en bij overtreding van

Gods geboden zal hij er geen macht in verwerven. Het priesterschap kan nutteloos blijven in iemand die de kracht, waarmee wonderen kunnen worden verricht, niet gebruikt. Zo'n weinig actief iemand ontzegt zichzelf persoonlijke weldaden, en doet anderen tekort die, als hij getrouw was geweest, verheven en gezegend hadden kunnen worden. Er werd ook speciale raad gegeven aan hen die de bijeenkomsten voor ouders en jongeren bijwoonden. President Kimball waarschuwde tegen de krachten die proberen de gezinseenheid afbreuk te doen. Hij herinnerde de ouders aan de verleidingen waaraan de moderne jeugd wordt blootgesteld. „De oplossing”, zei hij, „ligt in het opvolgen van de geboden en het nakomen van onze plicht in het gezin. Hij zei dat het Gods bedoeling is om” de vader terug te doen keren naar zijn rechtmatige plaats aan het hoofd van het gezin, om de moeder uit het maatschappelijk leven en het beroep terug te brengen naar huis, de kinderen van hun pretpjes en fuifjes. Het huisonderwijs, dat succesvolle werk, en de gezinsavond zullen alle slechte invloed alleen teniet doen als de mensen deze remedie toepassen”. President Kimball memoreerde ook het verval van vroegere

beschavingen. „Als iedere vader in Babylon, gesteund door de moeder, de kleinen had onderwezen en opgevoed in de koesteringen en vermaningen van God, zou die grote stad dan ooit bedekt zijn door zand, haar corruptie begraven, haar bronnen opgedroogd, haar tempels omvergeworpen? Zouden dan de palmen en wilgen verdord zijn, de landerijen uitgedroogd en verlaten? Zou Babylon dan een aanfluiting geworden zijn?

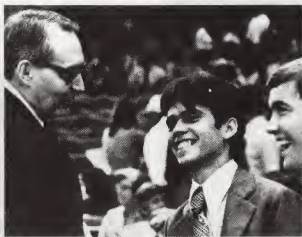
Op de Sao-Paulo-conferentie sprak broeder Rex D. Pinegar over het ouderlijk gebed. „Wat ben ik dankbaar voor de gebeden van mijn ouders. Hoe dikwijls hun gebeden het middel tot mijn heil geweest zijn, zal ik wel nooit weten. Ik

weet echter zeker dat kinderen de zegeningen behoeven die zij ontvangen door de gebeden van hun ouders.” „Kinderen moeten bidden voor hun ouders, voor elkaar, voor de leiders van de kerk, en dat Hij de leiders van het land zal zegenen met rechtvaardige verlangens.” Kinderen moeten gebeden van dankbaarheid leren. Kinderen moeten bidden om kracht en wijsheid, om de persoonlijke uitdagingen waarmee ze worden geconfronteerd het hoofd te bieden. Kinderen moeten ook leren te leven zoals zij bidden, dan zullen zij waardig zijn om de zegeningen te ontvangen waarnaar zij zoeken. Op deze vergaderingen hoorden de jongeren de algemene autoriteiten spreken, vol liefde en eenvoud. Zij werden opgewekt rein en puur te blijven. Zij kregen de raad te letten op hun ouders en hun priesterschapsliders. En zij werden gewezen op hun zendingstaak. De toespraak

van president Kimball tot de jeugd in Buenos Aires was bijzonder krachtig wat betreft het zendingswerk. Hij sprak over al de problemen die de mens en de wereld belagen omdat zij de waarheid niet kennen.” Zonden wij maar tegen alle mensen ter wereld zeggen dat zij gelukkiger zullen zijn, minder honger zullen hebben, beter verzorgd zullen zijn als zij zich aansluiten bij de kerk. „Ik kijk uit naar de dag dat we 5000 zendingelingen uit Zuid-Amerika zullen hebben. Er zijn meer dan 5000 jongens in Zuid-Amerika. Waarom doen zij niet aan de zending? Ik denk dat ze het niet begrepen hebben. Ze hebben gedacht dat het iets is dat je kunt doen of laten, zoals je zelf verkiest. Maar met een zending is het net zoals met het betalen van tienden. Natuurlijk hoef je geen tienden te betalen, maar iedereen die God liefheeft zal deze gewoonte volgen. President Kimball vertelde het verhaal van een jonge student die verliefd werd op een zeer mooi meisje. Toen hij haar ten huwelijk vroeg zei ze: „Ik zou graag willen dat je mijn echtgenoot werd *maar* waar ben je op zending geweest?” Toen hij uitlegde dat hij had besloten een opleiding te volgen in plaats van op zending te gaan, antwoordde ze: „Nu, dan kunnen we misschien beter wachten.” Hij maakte deel uit van een van de eerst volgende groepen zendingelingen die naar Australië ging. President Kimball vervolgde: „Realiseren jullie, jonge vrouwen je wel, hoeveel macht je hebt? Als er hier een leger was dat hen zou verplichten te gaan, zou dat niet zoveel macht kunnen uitoefenen als jullie. Als een van deze jongens verliefd op je wordt, dan ligt de macht in jullie handen. Je kunt natuurlijk zeggen wat je wilt, maar je *zou* kunnen zeggen: „O, laten we wachten tot je terug bent van je zending.” Wat voor effect hadden zulke toespraken op de jongeren die de conferentie bijwoonden? „Ik ben vastbesloten meer aan zending te doen,” zei een aardig zeventienjarig meisje.” En ik zal mijn jongere broers aanmoedi-

gen om op zending te gaan. Een ander voorbeeld van het effect op de jeugd werd aangehaald door president Puerta van de ring Sao Paulo West. Vóór de conferentie had hij een gesprek gehad met een jonge man over het op zending gaan. Als derdejaars technisch student had de jongeman gezegd over het onderbreken van zijn studie, dat het voor hem bijzonder moeilijk zou zijn om na zijn zending weer naar school terug te gaan. Hij zei dat hij zich over zijn zending zou uitspreken na de conferentie. Toen de laatste bijeenkomst voorbij was zocht hij zijn ring-president op en zei met tranen in de ogen dat hij met liefde op zending zou gaan. Het is moeilijk te zegen hoevelen er op een dergelijke manier beïnvloed werden, maar men kon het enthousiasme van de jonge mensen op de conferenties zien aan hun ogen en blijde gezich-

ten. „Ik voel me of mijn hart is gezuiverd” zei een van hen. En een ander zei met ontzag in zijn stem: „Ik heb de hand van de profeet geschud.” Voor vele van de aanwezige algemene autoriteiten en regionale vertegenwoordigers waren de conferenties een gelegenheid om oude vriendschappen te hernieuwen en de vruchten te zien waarvoor het zaad jaren geleden was gezaaid. Zij waren jarenlang in Zuid-Amerika actief geweest als zendingeling, zendingspresident of zendingsoverzieners. Zij hadden onderwezen en raad gegeven en vele van de aanwezige heiligen geroepen tot leiders. Zij hadden kerkelijke afdelingen zien groeien en ook de mensen groter zien worden. Nu zagen zij duizenden toegewijde heiligen tezamen komen bij twee grote interregionale conferenties. Zij zagen de talloze toegewijde jonge mensen, waarvan velen leden waren van de tweede en derde generatie. Vele leden waren in hun leven op persoonlijke wijze door de broeders geraakt.

Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van twee voorvallen tijdens de conferentie te Buenos Aires, die allebei met president Kimball te maken hebben. Toen hij sprak op de bijeenkomst voor ouders vertelde president Miguel Avila, eerste raadgever in de oostelijke ring van Buenos Aires, dat zijn vrouw ongeveer tien jaar geleden ziek was geweest. Zij had vele onderzoeken ondergaan en was geopereerd en toch kwam er geen verbetering in haar toestand. Het echtpaar was al zeven jaar kinderloos en moest de mogelijkheid onder ogen zien van nog meer operaties en kinderloos blijven. Toen had broeder Avila op een nacht een droom, waarin een van de tegenwoordige apostelen hem zei zich geen zorgen te maken. Hij zou een belangrijke roeping krijgen en hij en zijn vrouw zouden gezegend worden met een kind. Acht maanden later werd de ring Buenos Aires ingesteld en president Kimball - toen een lid van de Raad der Twaalven - ordende broeder Avila tot bisschop. President Kimball was degene die

hij in zijn droom had gezien. Binnen twee weken was de gezondheidstoestand van zuster Avila verbeterd en de dokter deelde mee dat zij zwanger was. En daar werden zij gezegend met een zoon. In een ander geval ging een vrouw op de conferentie naar Allen Lister, een van de regionale vertegenwoordigers, en vroeg of hij ervoor kon zorgen dat zij met president Kimball kon spreken. Ze zei dat ze tien kinderen had verloren voor president Kimball haar een zegen gegeven had. Toen zei ze, wijzend op de aantrekkelijke tiener naast haar: „Mijn dochter zou president Kimball graag bedanken.” Door de jaren heen hebben duizenden zendingelingen in Zuid-Amerika gewerkt en het zaad des geloofs gezaaid. De duizenden heiligen die de interregionale conferenties bijwoonden, vertegenwoordigden de vruchten van hun arbeid. En gedurende de conferenties werd er meer zaad gezaaid, dat in de komende jaren vrucht zal dragen.

Er is slechts één lid voor nodig wiens hart is geraakt door de raad van de broeders om tientallen anderen tot de kerk te brengen. Een jonge man die de inspiratie heeft gekregen om als zendingeling te werken kan honderden levens ten goede beïnvloeden.

En hoeveel ouders en toekomstige ouders ontvingen hier het advies dat hen in staat zal stellen toekomstige generaties van leiders groot te brengen? Het complete verhaal van de conferenties kan nog niet worden geschreven. Want het belangrijkste van dit verhaal is, wat er heeft plaatsgevonden in de harten van de aanwezigen.

Maar misschien kan de toekomst enigermate worden afgeleid uit de stralende gezichten van de duizenden jonge mensen die er waren. Als dat waar is, zullen er grote dingen voortkomen uit de conferenties die in Sao Paulo werden gehouden van 28 februari tot en met 2 maart en in Buenos Aires van 7 tot en met 9 maart.

Dit bijzondere nummer van De Ster over de vier evangeliën - Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes - zal u helpen bij de cursus evangelieleer op de zondagsschool gedurende 1975-1976. In de loop van het jaar zullen meerdere artikelen over het Nieuwe Testament in dit blad verschijnen.

Deze aflevering van september 1975 van De Ster leidt het prettige, nieuwe uiterlijk van uw blad bij u. in. Het aantal bladzijden is minder geworden, maar de nieuwe indeling stelt ons in staat u toch meer materiaal te bieden. Wij hopen dat de verandering naar uw genoegen is.

„Maar waarom minder bladzijden?” zult u zich kunnen afvragen. Welnu, in het verleden hebben wij per nummer ongeveer zestien bladzijden gewijd aan de toespraken van de algemene conferenties. De toespraken van één conferentie werden over zes afleveringen verdeeld.

Thans hebben wij het genoegen u aan te kondigen, dat u vanaf begin 1976 twee maal per jaar een uitgebreid conferentienummer zult ontvangen, dat alle toespraken van de algemene conferentie bevat. Met andere woorden zult u in één nummer een verslag vinden van de gehele algemene conferentie. Teneinde de grotere conferentiesnummers te kunnen samenstellen, lenen wij bladzijden van de andere nummers. Over het gehele jaar genomen ontvangt u echter een zeldzame aantal bladzijden voor uw geld.

In gebieden waar interregionale algemene conferenties worden gehouden, zal een nummer met de toespraken van de interregionale algemene conferentie die van de algemene conferentie vervangen. Wij zullen de heiligen in die gebieden de toespraken van het Eerste Presidium verschaffen en een overzicht van de andere toespraken, die tijdens de algemene conferentie werden gegeven.

De ster zal vele van de artikelen blijven bevatten waaraan u gewoon bent, zoals boodschappen van het Eerste Presidium, speciale artikelen en verhalen, een acht bladzijden tellend gedeelte voor de kinderen, vier bladzijden met plaatselijk nieuws, zowel als andere actuele artikelen.

Het is ons streven dit blad werkelijk van u te doen zijn. Wij verzoeken u voort te gaan met het inzenden van uw gedachten en artikelen, daar uw broeders en zusters over de gehele wereld groeien van de kracht van uw getuigenis.

Wij sporen u aan uw vrienden in te lichten over de nieuwe conferentienummers en dit nummer over het Nieuwe Testament. Wij zijn ervan overtuigd dat zij deze en alle andere uitmuntende afleveringen, die nog zullen volgen, niet willen missen.

(Deel II

EVA GREGORY DE PIMENTA

De geluksboom

Wat voorafging: Adrian, een teerhartige herdersjongen uit de heuvels van Mexico, droomt ervan een beroemd concertviolist te worden. Op een avond sluit hij vriendschap met een oude zigeunerin en nodigt haar bij hem thuis uit. Zij vertelt de jongen en de overige leden van het gezin over de prachtige concertzalen die zij heeft gezien en over de mooie muziek die zij heeft gehoord. Bij haar vertrekt geeft zij de jongen een zaadje van een tabachin of geluksboom, met de belofte dat de boom hem geluk zal brengen als hij er goed voor zorgt. Als de boom opgroeit, staat hij plotseling in bloei met een overvloed van gouden en rode bloemen. De boom is zo mooi dat een rijke landeigenaar hem wil kopen. Maar als Adrian ontdekt hoe gemeen en egoïstisch de man is, weigert hij de boom te verkopen en wil hem zelfs geen zaad geven.

Adrian heeft andere plannen met de zaden.

„Het is niet nodig om de boom te kopen,” zei Adrian. „U kunt van mij al het zaad krijgen, dat u nodig hebt.”

„Ik wil de boom hebben,” hield de man aan. „Ik wil al het zaad verzamelen en dan de boom omhakken.”

Adrian begreep er niets van. Hij ging naar de tabachinboom en sneed een aantal peulen met zaad van de onderste takken af.

„Als deze niet opkomen, dan geef ik u andere,” verzekerde hij de rijke man.

Plotseling zag Adrian de grote hengst naar voren komen, en voor een moment maaiden de voorbenen van het steigerende dier vlak over Adrians hoofd. Met een slag van zijn rijzweep sloeg zijn berijder de jongen de peulen uit de hand.

„Stommeling!” schreeuwde hij, „ik wil de boom alleen voor mijzelf! Ik wil niet iets hebben dat iedereen in het land bezit.”

Hij verdween in een wolk van stof.

Op dit moment begon Adrian te begrijpen dat rijkdom alleen geen geluk brengt, want Don Porfirio was er rijk, maar in zijn hart was hij gemeen en egoïstisch.

Adrian bleef nog een lange tijd staan, terwijl hij opkeek naar de bladeren van de boom. Hij zag

honderden lange peulen die duizenden zaden bevatten.

Langzaam begon zich een idee in zijn geest te vormen.

In een eerste opwelling dacht Adrian dat hij de zaden van de tabachinboom zou gaan verkopen. Als Don Porfirio Paz zo'n hoge prijs voor de boom had willen betalen, dan zouden anderen zeker een paar centen voor één zaadje overhebben.

Hij maakte een van de houtachtige peulen open en telde twintig zaden. Hij keek naar de honderden peulen en begon elk zaadje met vier centavos (centen) te vermenigvuldigen. De gedachte hieraan maakte zijn hoofd duizelig van een gevoel van rijkdom. En toen dacht hij aan het harde, egoïstische gezicht van de rijke man.

Hij herinnerde zich de kale, lelijke straten en het plein van het dichtbij gelegen dorp waar slechts enkele bomen hun schaduw verspreidden. En nu kreeg hij een ander idee.

„Padre (vader),” vroeg hij de volgende morgen, „kunt u het vandaag zonder mij stellen? Ik heb een erg belangrijke boodschap te doen.

„Si,” stemde zijn vader toe.

Het gerechtsgebouw was juist open gegaan toen Adrian in het dorp aankwam. Hij ging aarzelend naar binnen en knikte naar de man die de met keien geplaveide straat aanveegde.

Hij nam zijn sombrero af toen hij langzaam naar de grote man toeliep, die achter een oud bureau zat.

„Señor Alcalde (Meneer, de burgemeester)?” vroeg hij met een benauwde stem.

De man keek op, lachte en zei: „Si, José Lopez tot je dienst.

Nadat hij diep had ademgehaald, begon Adrian: „Het is bij me op gekomen, dat ik u een plezier zou kunnen doen met enige zeer, bijzondere bomen, die het dorpsplein mooier zullen maken. Don Jose's blauwe ogen lachten hem toe.

„Jij bent de eigenaar van de tabachinboom?” vroeg hij.

„Si, Señor,” antwoordde Adrian.

„Ik vind het een schitterend idee,” zei de burgemeester. „Maar ik heb begrepen dat de zaden erg teer zijn. Wie gaat ze planten?”

„Ik zal de zaden planten, Señor, bood Adrian aan, „en ik zal voor de jonge bomen zorgen nadat ik 's-avonds met mijn werk klaar ben.

Adrian plante de zaden, zette er hekjes omheen en zorgde voor de jonge bomen alsof zij van hemzelf waren. Toen zij sterk waren en niet zo veel verzorging meer nodig hadden, nodigde de burgemeester Adrian op een bijzondere bijeenkomst.

„Wij willen je op een of andere manier bedanken voor hetgeen je voor het dorp hebt gedaan,” verklaarde de burgemeester.

„Heb je misschien een of andere eenvoudige wens, die we zouden kunnen vervullen.

Adrian keek naar de kring van vriendelijk lachende gezichten. Zijn hart bonsde van verbazing en hoop. Hij vroeg zich af of hij datgene zou durven vragen wat hij het liefst van alles zou willen.

„Señor,” zei hij ten slotte, „ik heb inderdaad een wens. Ik zou graag viool leren spelen.”

De burgemeester gooide zijn hoofd naar achteren en zijn gulle lach klonk door het zaaltje.

„Je wens zal worden vervuld!” riep hij uit. „De oude muzikleraar is een vriend van mij. Ik zal je er persoonlijk heen brengen.”

„Ik ben erg oud en bijna doof,” wierp de muzikleraar tegen toen de burgemeester en Adrian bij hem kwamen. „En hoe weet ik of de jongen enige muzikale aanleg heeft?”

Flug haalde Adrian zijn fluit onder zijn blouse

vandaan en voor dat de meester verder kon protesteren, begon hij te spelen.

Na de eerste noten leunde de oude man naar voren, terwijl hij zijn hand bij zijn oor hield om beter te kunnen luisteren. Al spoedig knikte hij met zijn hoofd. Toen Adrian ophield, schitterden de ogen van de meester van genoegen. „Ik zal hem lesgeven,” stemde hij toe.

„Maar” begon Adrian, die zich plotseling bewust werd dat hij het belangrijkste van alles had vergeeten.

„Maak je geen zorgen, mijn zoon,” zei de burgemeester, terwijl hij zijn hand op Adrians schouder legde, „het gemeentebestuur zal een viool voor je kopen.”

„Gracias (dank u!)” riep Adrian uit.

Zijn vlugge voeten raakten nauwelijks de grond toen hij zich naar huis haastte. Hij was bijna ademloos van opwindning toen hij zijn ouders het verhaal over de viool vertelde. Zij deelden in zijn blijdschap toen Adrian keer op keer uitriep: „De geuiksboom! Hij heeft mijn droom bewaarheid!” Tegen de tijd dat de tabachinbomen in het dorp in bloei stonden, had Adrian alles wat hij kon van de oude muzikleraar geleerd.

„Nu ben je gereed om naar de stad te gaan waar de echte meesters wonen,” zei hij.

„Maar ik heb geen geld,” protesteerde Adrian.

„Je hebt meer dan geld,” antwoordde de meester.

„Je kunt viool spelen om je studie te betalen en je kunt ook nog in je onderhoud voorzien.

Aldus ging Adrian op weg naar Oaxaca. Nadat hij twee dagen had gelopen, was het voedsel dat zijn moeder hem had meegegeven op. Tegen zons-
ondergang kwam hij hongerig en vermoeid een dorpe binnen.

Nu komt de proef op de som, dacht Adrian bij zichzelf. Hij ging op de hoek van een straat staan en pakte zijn viool. Aanvankelijk hielden er slechts een of twee nieuwsgierigen stil, maar toen hij doorging met spelen, kwamen er vele mensen om hem heen staan. Toen hij met spelen ophield regende het kleine giften.

Adrian bereikte de stad met genoeg geld voor voedsel en een klein kamertje in een herberg, waar hij ook wat mocht bijverdienen door te helpen in de stal.

Enige weken later vond Adrian een muziekleraar, die genegen was een eenvoudige boerenjongen les te geven voor het kleine bedrag dat hij kon betalen.

Adrians handen beefden toen hij met spelen begon. Dit is niet mijn oude leraar, dacht Adrian met enige angst in zijn hart. Zijn gezicht is streng en koud. Maar ik moet deze gelegenheid niet voorbij laten gaan.

Hij dwong zichzelf aan de brede takken van de tabachinboom met zijn rode, goud gespikkelde bloemen te denken. Ten slotte begonnen zijn vingers zich zeker en snel te bewegen.

„Hm-m-m,“ zei de meester toen Adrian met spelen klaar was.

„Van wie is dat lied? Ik heb het nog nooit eerder gehoord.“

„Ik heb het zelf gemaakt?“ bekende Adrian, terwijl hij zich afvroeg of hij beter iets anders had kunnen spelen.

„Ben je bereid om zonder klagen erg hard te werken en je vele opofferingen te getroosten?“ vroeg de meester.

„Si! Si!“ beloofde Adrian, en vanaf dit moment veranderde zijn leven volkomen. Liever dan in de stallen te werken, speelde hij 's avonds voor de gasten in de herberg. Hij studeerde en oefende om zijn droom, eens in de grote concertzalen te spelen, waar te maken.

Op een dag zag toen Adrian zich tussen de tafels in de grote eetzaal van de herberg bewoog, zag hij enkele vreemdelingen die bij het haardvuur met elkaar in gesprek waren. Toen de laatste toon van zijn viool was vervaagd, beduidde een van de vreemdelingen hem naderbij te komen.

Adrian maakte een beleefde buiging en wachtte

rustig op het moment dat de lange, slanke vreemdeling zou spreken.

„Wat is je naam, jongeman?“ vroeg de man.

„Adrian,“ antwoordde de jongen.

„Welnu, Adrian, hoe zou je het vinden voor een van mijn bijzondere vrienden te spelen? Hij is in Oaxaca geboren en komt binnenkort op bezoek.“

„Als mijn muziek u bevalt, dan zal het mij een genoegen zijn voor uw vriend te spelen,“ antwoordde Adrian.

„Dan kom ik je vandaag over een week halen,“ zei de vreemdeling. „Mijn naam is Guillermo Prieto en de vriend, waar ik over spreek, is Don Benito Juarez.“

De eerste naam was al genoeg om Adrian naar adem te laten snakken, want Guillermo Pietro was een beroemd dichter, maar de tweede naam maakte hem sprakeloos van verbazing. Don Benito Juarez was de president van Mexico.

Gedurende de loop van de week studeerde Adrian als nooit tevoren. Toen de grote dag aanbrak, kleepte hij zich zeer zorgvuldig. Maar als hij in de spiegel keek, zag hij het gezicht van een angstige, eenzame herdersjongen. Om zichzelf wat moed in te blazen, stak Adrian zijn oude fluit in de binnenzak van zijn fluwelen jasje.

De receptiezaal van het rijke huis was vol belangrijke en rijke mannen en vrouwen. Het werd stil in de zaal toen een man, in een zwart pak gekleed, de zaal binnenkwam. Guillermo Pietro nam Adrian mee om hem aan de president voor te stellen. De jongen voelde zich erg kleintjes en nederig toen hij voor deze grootse en beroemde man stond.

„Speel nu,“ zei de president vriendelijk, nadat hij de jongen had verwelkomd.

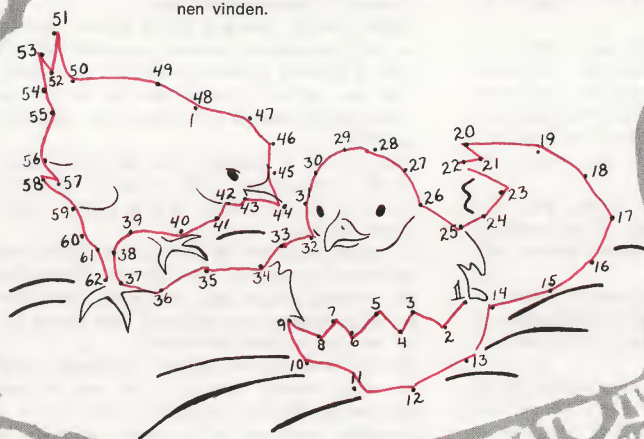
Plotseling werd Adrian getroffen door de uitdrukking van droefheid op het gezicht van de president.

Hier is nu een beroemd man, dacht hij met enige verwondering, maar het is hem aan te zien dat hij door zorgen wordt gekweld en eenzaam is. Toen herinnerde hij zich dat Don Benito Juarez eens in de bergen van Oaxaca had gewoond. Hij nam snel een besluit, klapte de vioolkist dicht en haalde zijn fluit te voorschijn. Guillermo Pietro, die dit zag, stond verrast van zijn stoel op en liep snel op Adrian toe.

„Wacht,“ beval de president en gebaarde de dichter om zijn plaats weer in te nemen. „Deze jongen weet wat hij doet.“

In plaats van het geluid van de viool, werd de

Verbind de stippen om twee gevederde vriendjes te kunnen vinden.

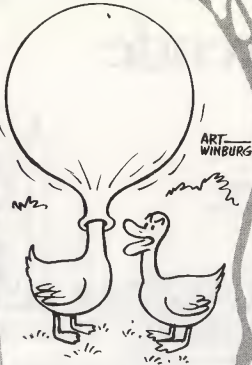

Help Jan zijn vlieger te pakken voor hij wegwaait. Je mag nergens over de lijn.

voor
de
grap

Weet je welke vogel er niet bijhoort?

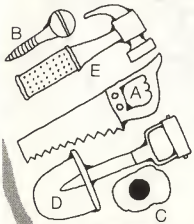
Dat is geen manier om een ballon op te blazen!

Je hebt nodig een kartonnen koker van papieren handdoeken, folie of iets dergelijks;
een paar blaadjes vouwkarton;
een schaar;
verf;
een verf kwast.

Verf de koker zoals je zelf mooi vindt. Dit wordt je blaaspijp. Als de koker droog is, verf je acht witte stippen op een rij er op. Wanneer de grote witte stippen droog zijn, verf je in elke stip een letter van het woord b-l-a-a-s-p-i-j-p. Knip nu uit het vouwkarton vier „bellen“. De rondjes van de bellens moeten iets kleiner zijn dan de dorsnee van de koker. (Dit kan je meten door voor je gaat verven de koker rechtop op het papier te zetten en met een potlood om te trekken. Daarna kan je met een passer een kleinere cirkel maken. Als je geen passer hebt kan je de dop van een fles of een muntstuk gebruiken.) Op de ene kant van de bellens schrijf je „plof“.

„Bellen blazen“ kan je alleen of met je vriendjes spelen. Het is de bedoeling de bellens door de blaaspijp te blazen en dan te tellen hoeveel punten je hebt. Je krijgt een punt voor elke bel die met de effen kant naar boven neerkomt. Als „plof“ bovenligt heb je niets. De speler die het eerste tien punten heeft verzameld heeft gewonnen.

Zoek de juiste naam bij het juiste plaatje.

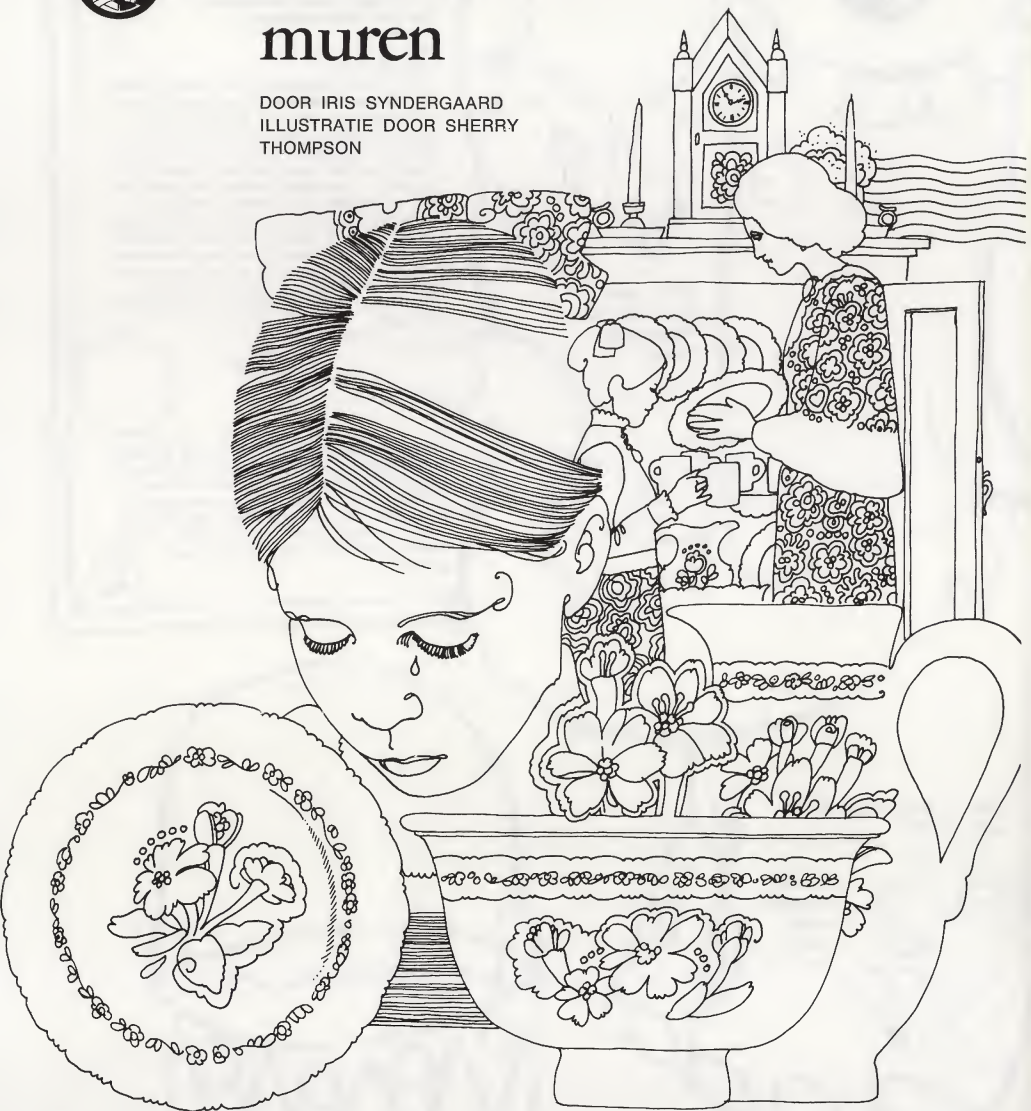
- hamer
- schroef
- zaag
- schop
- ei

Glinsterende muren

DOOR IRIS SYNDERGAARD
ILLUSTRATIE DOOR SHERRY
THOMPSON

Hilda Larson dekte net de tafel toen haar vader binnenkwam en zei, „Zet de oude borden maar weg, Hilda. We krijgen visite.”

„Wie, John?” vroeg de moeder van Hilda.

„Twee mannen die samen met mij aan de tempel werken, Heber Kimball en Brigham Young,” antwoordde hij.

Hilda glimlachte, ze was opgetogen dat broeder Young kwam eten. Ze vond de meeste mannen die met haar vader samenwerkten sinds zij in Kirtland woonden erg aardig. Maar ze was bijzonder gesteld op Brigham Young, want die vertelde zulke interessante verhalen.

Hilda en haar moeder gingen naar het kamertje, waar het porseleinen servies achter dikke glazen deuren in een hoge kast werd bewaard. Hoewel het alleen maar werd gebruikt als er bezoek was en op feestdagen, kende Hilda elk stuk van het servies.

Er waren acht prachtige borden met bijbehorende kopjes en schotels, een juskom en een grote soepterrine, alles van prachtig porselein uit Dresden. Elk stuk was versierd met een patroon van blauwe wilgetakjes langs de rand.

Toen moeder haar de borden aangaf, hield Hilda ze heel voorzichtig vast.

„Dit servies” legde haar moeder uit „behoorde eenmaal aan je

overgrootmoeder. Toen ze in 1770 uit Engeland vertrok had ze elk stuk zorgvuldig omwikkeld. Iedere keer als het stormde op zee was ze heel bang dat haar borden zouden breken.”

Hilda bedacht dat haar overgrootmoeder wel heel blij moest zijn geweest toen ze haar servies uitpakte, want alles was heel gebleven. Hilda's grootmoeder had echter een schoteltje gebroken toen ze nog een klein meisje was. Hilda's moeder had al meerdere malen verteld hoe zij zelf de suikerpot had gebroken, nadat zij het servies als huwelijks-geschenk had gekregen.

„Ik heb tranen met tuiten gehuild” zei ze. „Ik vond die suikerpot zo mooi.”

Hilda liep heel voorzichtig met het tere porselein naar de keuken. Nadat de tafel was gedekt, bracht Moeder een prachtige blauwe kan binnen. Hilda bedacht dat zij die kan maar een enkele maal had zien gebruiken. „Ziezo,” zei moeder toen zij de kan midden op tafel zette, „Ziet het er zo niet schitterend uit?”

Hilda's vader sloeg zijn arm om zijn vrouw heen en zei: „Het is prachtig, Sara.” Zijn stem was echter bedroefd. „Ik ben blij dat je de gelegenheid krijgt je porseleinen kan te laten zien. Misschien is het wel de laatste keer.” Hilda begreep er niets van. Waarom zou mijn moeder die kan niet meer gebruiken? vroeg zij zich af.

Ze kon zich herinneren dat zij die kan eens bij het raam tegen het licht had mogen houden om te zien hoe het licht er doorheen viel. Haar vader had haar toen uitgelegd dat echt porselein doorschijnend, hoort te zijn en dat zijn moeder vele jaren geleden deze kan uit Holland had meegebracht.

Er werd geklopt. Vader deed de deur open en verwelkomde de twee voorname gasten die op de stoep stonden. „Onze gasten zijn er,” riep hij, en Hilda en haar moeder haastten zich hen te verwelkomen.

Tijdens het eten genoot Hilda van het gesprek tussen haar vader en de twee mannen. Zij vertelden over de tempel die zij aan het bouwen waren en die nu bijna klaar was.

„Alle heiligen in Kirtland hebben geholpen,” zei broeder Kimball. „Wij mogen klein zijn in aantal” gaf broeder Young toe „en arm, maar in geloof zijn wij rijk. Terwijl de mannen aan het gebouw werken, spinnen en weven de vrouwen de stof voor onze kleding.”

Broeder Kimball nam het porseleinen kopje op dat bij zijn bord stond. „En nu geven de vrouwen ook nog hun kostbare serviesgoed,” zei hij en keek haar moeder aan. Daarna wees hij op de prachtige porseleinen kan.

„Die ook, zuster Larsen?” vroeg hij.

„Ja, broeder Young,” knikte haar moeder. „Als het nodig is.”

Nadat de mannen weg waren hielp Hilda met afwassen en alles weer in de kast zetten. Toen Moeder de glazen deuren sloot liepen de tranen over haar wangen. Hilda wilde dat ze wist waarom iedereen zo treurig over dat serviesgoed deed.

De volgende middag was Hilda verrast haar vader zo vroeg thuis te zien komen. Hij werkte meestal de hele dag aan de tempel, behalve als men hem ergens anders in Kirtland als schrijnwerker nodig had. Hij zei heel rustig tegen Hilda's moeder: „We zijn zo ver, Sara.”

„Kom, Hilda, je moet me even helpen,” zei Moeder en nam

haar me naar de kamer waar de servieskast stond. Naast de kast stond een grote kist op de vloer. „We moeten het servies in de kist doen, meiske,” instrueerde haar moeder haar. Ze hebben het nodig voor de tempelbouw.” Hilda kon zich niet voorstellen hoe de kostbare porseleinen kan, daarbij zou kunnen helpen. Zij keek toe hoe haar vader de kist met serviesgoed achterop de ponywagen zette. Vervolgens reden zij naar de helling waarop de tempel werd gebouwd.

Hilda klauterde van de wagen af en volgde haar vader naar een groot vat waarin een werkmans stond te roeren.

Hilda's vader boog zich voorover en zei over het lawaai heen: „Wij

maken pleisterkalk voor de buitenkant van de muren. Wij hebben ontdekt dat stukjes porselein maken dat het pleisterwerk beter houdt. Bovendien,” voegde hij eraan toe, „zullen de muren er schitterend uit zien met die glinsterende stukjes porselein en glas.”

Een man er vlakbij zei: „Bijna alle zusters hebben hun mooiste porselein geschonken voor de tempelbouw.”

Hilda kon haar ogen nauwelijks geloven toen zij zag hoe haar moeder het porselein dat helemaal uit Dresden was gekomen uit de kist nam en het stuk voor stuk aan de man gaf die bij het vat stond. Hij zette ze op een grote plank, sloeg ze kapot en

veegde de scherven in het vat.

Toen de blauwe porseleinen kan gebroken werd en door de pleisterkalk gemengd begon Hilda te huilen.

„Wees er niet verdrietig over, Hilda” zei Moeder, terwijl zij haar arm om het snikkende meisje sloeg. De hele weg naar beneden en naar huis, met de rammelende lege kist achterin, bleef Hilda zachtjes huilen.

Op een avond nadat de tempel klaar was, wandelde Hilda met haar ouders naar het prachtige gebouw. De zon ging onder en Hilda keek naar de muren van de tempel. Zij glinsterden en leken vonken te schieten in het licht van de avond zon.

„O, Moeder!” riep ze uit en plotseling was haar hartje weer blij en gelukkig. „Zie je die prachtige blauwe glinstering bij de voordeur? Dat kan alleen de porseleinen kan van Oma Larsen zijn!”

(vervolg van blz. 31)

kamer gevuld met de hoge, lieflijke tonen van een rieten fluit. Adrian speelde het lied van de wilde kanarie en de leeuwerik. Hij speelde over grazende schapen, een herdershond en de snel stromende beken. Toen hij klaar was, zag hij dat er tranen in de ogen van de president stonden. In de dagen die volgden moest Adrian steeds aan dat gekwelde, treurige gezicht denken. Hij herinnerde het zich wanneer hij in de grote concertzalen speelde. Hij herinnerde het zich wanneer hij tussen de rijken verkeerde of voor de armen speelde. Op een dag toen hij uit zijn rijtuig stapte om een concertzaal binnen te gaan, zag Adrian dat de menigte die zich had verzameld om hem eventjes te kunnen zien, nog groter was dan gewoonlijk. Hij bestond uit mannen, vrouwen en kinderen van alle lagen der bevolking. Terwijl hij zich een weg door de mensen baande, kwam er een haveloos schoenenpoetsertje naar voren.

„Ik won dat ik de grote Adrian één keertje kon horen spelen!” hoorde Adrian hem zeggen.

De violist bleef plotseling stilstaan. Terwijl hij zijn vioolkist op de knie hield, nam hij het instrument eruit en begon te spelen. Hij speelde de muziek van de grote meesters en ook zijn eigen liederen. Hij liet de viool lachen. Hij deed hem huilen. Toen, geheel onverwacht, begon hij een nieuw lied te spelen. En hij realiseerde zich dat hij in feite het lied van de geluksboom speelde.

Toen de menigte zich uiteindelijk had verspreid, kwam er in Adrian een plotseling verlangen op om zijn ouderlijk huis en de tabachinboom te zien. Hij liet zijn rijtuig in de straat achter en begon te lopen.

De ouderen zeggen dat de geluksbomen in zijn dorp plotseling begonnen te bloeien op de dag dat Adrian aankwam, hoewel het nog veel te vroeg in het seizoen was.

„Ik weet wat geluk is,” zei hij, nadat hij zijn ouders had begroet. „Geluk betekent geven, zoals ik dat deed met de zaden van de tabachinboom. Ik zal mijn muziek geven aan allen, die er naar willen luisteren en mijn rijkdommen aan de armen en ongelukkigen.

Met slechts een stel extra kleding en zijn viool, begon Adrian aan een reis door geheel Mexico. Van alle liederen, die hij speelde, was het „Lied van de geluksboom” ieders lievelingslied.

En zelfs vandaag zijn er mensen, die geloven dat het zachte, lieflijke geluid van de wind in de tabachinbomen in werkelijkheid de muziek van Adrians viool is.

Bijbel: de Nieuwe vertaling 1951

Sinds jaar en dag – zover na te gaan was zelfs sinds de entree van de Kerk in Nederland in 1861 – hebben de ambtsdragers en leden de Statenvertaling voor officiële kerkelijk gebruik gehanteerd. De Statenvertaling die men in 1861 gebruikte is niet dezelfde als die van nu: de Nederlandse taal heeft verschillende spellingshervormingen gekend en elke keer heeft men de Statenvertaling daaraan aangepast. Bovendien heeft men bij zulke gelegenheden ook de woordenschat lichtelijk gemoderniseerd, bijvoorbeeld is in de loop van de tijd het woord **wijf** door **vrouw** vervangen. Maar dergelijke modernisering is incidenteel gebeven. In 1 Tim. 2:6 heeft Christus zichzelf gegeven tot een **ransoen** voor allen. Dat het woord **ransoen** „opsprijs” betekent zal alleen de ingewijde weten. In Jes. 24:4 lezen we dat het aardrijk **kweelt**. Het cursieve woord betekent „kwijnt weg”, is ziek’.

De Statenvertaling is niet alleen moeilijk toegankelijk wegens haar verouderde woordenschat, maar ook wegens verouderde zinsbouw en woordvolgorde. Dat was ook in 1861 al het geval, maar ze was toen, en nog 90 jaar nadien, de enige wijdverbreide bijbelvertaling in het Nederland. Zeker, enige kleine protestantse richtingen hadden een andere bijbel (bijvoorbeeld de Lutherbijbel voor de Lutherse Kerk), en voor de rooms-katholieken zijn er in deze periode ook bijbelvertalingen uitgegeven (de bijbel van 1898 voor de Vlaamse katholieken, bijvoorbeeld), maar het overgrote deel van de bijbelbezitters had de Statenvertaling. Onze Kerk heeft strikt logisch gehandeld in haar aanvaarding van de Statenvertaling als officiële bijbel.

De Statenvertaling is een **goede** vertaling. Ze is pijnlijk letterlijk en daarom getrouw. Van alle Nederlandse vertalingen staat ze het dichtste bij de leerstellingen van onze Kerk. De vertalers hadden het getuigenis van Jezus Christus. Ik zou lang over de goede eigenschappen van de Statenvertaling kunnen schrijven, maar dit is niet de bedoeling van het artikel.

Sinds het Nederlandsch Bijbelgenootschap in 1951 de Nieuwe vertaling heeft gepubliceerd, is het met het prestige van de Statenvertaling bergaf gegaan. Nu is ze zelfs niet meer te koop, alleen nog maar te bestellen en dan nog voor afschrikwekkende prijzen. De zendingen treffen bij het merendeel van hun onderzoekers die een bijbel hebben deze Nieuwe vertaling aan. En wat is de situatie in het jaar 1975 in onze Kerk? Hoewel de Statenvertaling de officiële bijbel is, is de Nieuwe vertaling populairder.

Op 1 oktober 1969 is de Statenvertaling tot officiële bijbel voor het Nederlands-talig gebied in de Kerk verklaard. Dit besluit van de autoriteiten in Salt Lake City is tot stand gekomen op het advies van plaatselijke priesterschapsleiders en deskundigen. Als hoofd van het vertaalbureau heb ik zelf destijds mijn fiat aan dit advies gegeven. De ervaring sinds die tijd heeft ons geleerd dat we het de jeugd – zowel de jonge als de opgroeiende – en de zendingen met hun onderzoekers moeilijk maken: ze moeten zich eerst de taal van de Statenvertaling eigen maken – dat is de jeugd vrijwel onmogelijk – en dan pas kunnen ze het evangelie bestuderen.

Deze situatie roept de herinnering op aan het conflict in de vroegchristelijke kerk waarbij een deel der tot het christendom bekeerde joden van de heidenen verlangden dat ze eerst jood werden en daarna christen; dat ze eerst de Wet van Mozes leerden houden en dan de Wet van het evangelie. Het is bekend wat Gods wil in deze zaak was.

Voor de laatste dagen is geprofeteerd (LV 90:11):

Want te dien dage zal het geschieden, dat een ieder de volheid van het evangelie in zijn eigen tong, en in zijn eigen taal zal horen door hen, die tot deze macht zijn gaandend door de bediening van de Trooster . . .

De taal van de Statenvertaling is niet die van de hedendaagse Nederlander of Belg. Wij lezen het evangelie niet in onze eigen

taal. Daarom is door het Comité Nederlandse vertalingen (een comité dat waakt over de kerkelijke terminologie in het Nederlandstalig gebied) het advies naar Salt Lake City gestuurd de Nieuwe vertaling tot officiële bijbel te verheffen. Dit advies is geaccepteerd. Op 1 september 1975 heeft de Nieuwe vertaling de Statenvertaling in onze Kerk vervangen.

De Nieuwe vertaling is niet de ideale, maar wel de beste in onze omstandigheden. De taal is, hoewel helaas niet modern, de onze, op één uitzondering na en die is het behoud van de buigings-n (Mt. 1:1: Geslachtsregister van Jezus Christus, den zoon van David, den zoon van Abraham.) Grote gedeeltes lijken eerder op een revisie van de Statenvertaling dan op een onafhankelijke nieuwe vertaling. Leerstelling is ze enigszins inferieur aan de Statenvertaling, maar dit nadeel weegt niet op tegen het grote voordeel van toegankelijkheid en verstaanbaarheid, vooral voor onze jonge jeugd in het jeugdwerk, onze opgroeiende jeugd in de kweekschool en onze onderzoekers.

Eén groep zal deze overgang moeilijk vinden: de oudere leden die door jarenlange schriftstudie aan de Statenvertaling verknocht zijn. Dezen raad ik aan na te denken over de woorden van Paulus (2 Cor. 3:6):

[God], die ons bekwaam gemaakt heeft om dienaren te zijn van een nieuw verbond, niet der letter, maar des Geestes, want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.

De vraag is mij gesteld: waarom voeren we de pasverschenen (1975) Willibrordvertaling niet in die de Katholieke Bijbelstichting in samenwerking met de Vlaamse Bijbelstichting uitgegeven heeft? Die hanteert modern Nederlands! Ja, de Willibrordvertaling is een goede, moderne vertaling, maar heeft het grote nadeel veel uitleg in de inleidingen en voetnoten te bevatten waarvan een goed gedeelte tegen onze leerstellingen indruist. Als we deze vertaling zouden invoeren, dan zouden we de indruk wekken het ook met deze commentaren eens te zijn.

De Nieuwe vertaling is in Nederland en België in de boekhandels verkrijgbaar in allerlei formaten, voor allerlei prijzen. Bovendien zijn ze bestelbaar bij het Nederlandsch Bijbelgenootschap, postbus 620, Haarlem, de Katholieke Bijbelstichting, postbus 27, Bortel, en het Belgisch Bijbelgenootschap, Troonstraat 160, Brussel. De uitgever is Jongbloed-Zetka, postbus 303, Leeuwarden, die ook levert.

Comité Nederlandse vertalingen
Poul Solp, voorzitter

Het Boek van Mormon is het woord van God

DOOR EZRA TAFT BENSON
President van de Raad der Twaalven.

Ik spreek vandaag tot u over een hoogst belangrijk onderwerp. Als leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen geloven wij „... dat het Boek van Mormon het woord van God is.” (Achtste artikel des geloofs) God heeft dat verklaard, en bovendien daarnaast nog zij die het geschreven hebben, zijn getuigen, en allen die het gelezen hebben en van God een persoonlijk getuigenis hebben ontvangen dat het waar is.

In LV 20 heeft de Here gezegd dat Hij Joseph Smith „macht van omhoog” gaf om „... het Boek van Mormon te vertalen; dat . . . de volheid van het evangelie van Jezus Christus . . . bevat; dat door inspiratie werd gegeven . . .” (LV 20:8-10)

Nefi, een van de profeet-schrijvers van het Boek van Mormon, getuigt dat het boek de woorden van Christus bevat. (II Nephi 33:10) en Moroni, de laatste schrijver in het boek, getuigt dat „... deze dingen waar zijn . . .” (Moroni 1:7:35)

Deze zelfde Moroni liet, als een engel die door God gezonden was, deze oude verslagen aan drie getuigen in onze tijd zien. Hun getuigenis over de verslagen staat op een van de eerste pagina's van het Boek van Mormon. Ze verklaren: „... En we weten ook, dat ze werden vertaald door de gave en macht Gods, want Zijn stem heeft ons dit verkondigd; daarom weten wij met zekerheid, dat het werk waar is . . .”

En Joseph Smith, de profeet, die door God als middel werd gebruikt om dit verslag te vertalen, heeft

getuigd, „... dat het Boek van Mormon het nauwkeurigste boek ter wereld was en de hoeksteen van onze godsdienst; en de mens zal nader tot God komen door zijn voorschriften op te volgen dan die van enig ander boek.” (LvdpJS, p. 205) Het Boek van Mormon werd voor ons in deze tijd geschreven. God is de schrijver van het boek. Het is een verslag van een gevallen volk, samengesteld door geïnspireerde mannen ten zegen van ons in deze tijd. Deze mensen hebben dat boek nooit gehad — het was voor ons bedoeld. Mormon, de vroegere profeet, naar wie het boek genoemd is, maakte van eeuwenlange verslagen een beknopte bewerking. God, Die het eind van het begin weet, vertelde hem wat hij in de beknopte bewerking moest opnemen, dat wij voor onze tijd nodig zouden hebben. Mormon droeg de verslagen aan zijn zoon Moroni over, de laatste geschiedschrijver; en Moroni, die meer dan 1500 jaar geleden geschreven heeft, maar tot ons in deze tijd spreekt, verklaart: „Ziet, ik spreek tot u, alsof gij aanwezig waart, hoewel gij het niet zijt. Maar ziet, Jezus Christus heeft u aan mij getoond, en ik weet uw handelingen.” (Mormon 8:35)

De bedoeling van het Boek van Mormon staat op het titelblad aangegeven. Het dient „... tot overtuiging van Jood en niet-Jood, dat JEZUS de CHRISTUS is, de EEUWIGE GOD . . .”

Nefi, de eerste profeet-schrijver van het Boek van Mormon, verklaart:

„Want mijn volle verlangen is, de mensen te bewegen tot de God van Abraham, de God van Izaak en de God van Jakob te komen, ten einde te worden gered.

Daarom schrijf ik niet de dingen, die voor de wereld aangenaam zijn, maar wel de dingen, die Gode behaagelijk zijn en ook hun, die niet van de wereld zijn.

Daarom zal ik mijn nageslacht gebiedende, dat zij deze platen niet benutten voor dingen, die voor de kinderen der mensen van geen waarde zijn.” (I Nephi 6:4-6)

Het Boek van Mormon brengt op twee fundamentele manieren de mensen tot Christus. Ten eerste vertelt het op een eenvoudige manier over Christus en Zijn evangelie. Het getuigt van Zijn goddelijkheid en van de noodzaak van een Verlosser en dat wij ons vertrouwen in Hem moeten stellen. Het geeft getuigenis van de val en de verzoening en de grondbeginselen van het evangelie, daarbij inbegrepen dat wij een gebroken hart en een verslagen geest moeten hebben en geestelijk moeten worden wedergeboren. Het maakt bekend dat we tot het einde moeten volharden in rechtvaardigheid en het reine leven van een heilige moeten leiden.

Ten tweede stelt het Boek van Mormon de vijanden van Christus aan de kaak. Het beschaamt valse leerstellingen en legt twisten bij. (Zie II Nephi 3:12) Het geeft de nederige volgingen van Christus meer kracht tegen de boze aanslagen, handelwijzen en leerstellingen van de duivel in

onze tijd. De soorten afvalligen uit het Boek van Mormon zijn gelijk aan de soort die wij in onze tijd hebben. God, met Zijn oneindige voorkennis, gaf het Boek van Mormon een dusdanige vorm, dat wij de dwaling zouden zien en weten hoe verkeerde begrippen op onderwijsgebied, op politiek, godsdienstig en filosofisch gebied van onze tijd te bestrijden.

Nu verwacht God van ons dat wij het Boek van Mormon op verschillende manieren gebruiken. We moeten het zelf lezen — nauwkeurig, onder veel gebed — en erover nadenken, terwijl wij lezen, of dit boek het werk van God is of van een ongeletterde jongeman. En wanneer we dan klaar zijn met het lezen van de dingen uit het boek, vermaant Moroni ons met deze woorden ze te beproeven:

„En wanneer gij deze dingen zult ontvangen, zou ik u willen vermanen, dat gij God, de eeuwige Vader, in de naam van Jezus Christus zoudt vragen, of deze dingen niet waar zijn; en indien gij zult vragen met een oprecht hart en met een eerlijke bedoeling, en geloof hebt in Christus, zal Hij door de kracht des Heiligen Geestes de waarheid er van aan u bekend maken. (Moroni 10:4.) Ik heb gedaan zoals Moroni zei, en ik kan voor u getuigen dat dit boek een boek van God is, en als zodanig werkelijk waar.

We moeten het Boek van Mormon als de basis voor ons onderwijs gebruiken. In LV 42 verklaart de Here: „En de ouderlingen, priesters en leraars dezer kerk moeten de beginselen van Mijn evangelie onderwijzen, die in de Bijbel en het Boek van Mormon staan, waarin de volheid van het evangelie is vervat.” (LV 42:12.)

Terwijl wij lezen en onderwijzen, moeten wij de teksten op ons toepasselijk maken, „... opdat wij er nut en lering uit mochten trekken.” (1 Nephi 19:23.)

We moeten het Boek van Mormon ook gebruiken bij het behandelen van bezwaren tegen de Kerk. God de Vader en Zijn zoon Jezus Christus openbaarden Zich aan Joseph Smith in een wonderbaarlijk visioen. Na deze heerlijke gebeurtenis vertelde

Joseph Smith een dominee ervan. Joseph was verbaasd de dominee te horen zeggen dat er in deze tijd geen dingen als visioenen of openbaringen bestonden, en dat al deze dingen hadden opgehouden. (Zie Joseph Smith 2:21.)

Deze opmerking symboliseert praktisch alle tegenwerpingen, die ooit tegen de Kerk gemaakt zijn door niet-leden en afvalligen beiden. Ze geloven namelijk niet dat God Zijn wil in onze tijd aan de Kerk openbaart door profeten van God. Alle tegenwerpingen, of het nu gaat over abortus, het meervoudig huwelijk, aanbidding op de zevende dag, of wat dan ook, draaien erom of Joseph Smith en zijn opvolgers profeten van God waren en zijn, en van Hem openbaring ontvingen. Hier is dan een procedure om de meeste tegenwerpingen te weerleggen door het Boek van Mormon te gebruiken. Ten eerste de tegenwerping begrijpen.

Ten tweede het antwoord uit openbaring geven.

Ten derde laten zien hoe de juistheid van het antwoord in feite afhangt van de vraag of wij al dan niet openbaring van eigentijdse profeten hebben.

Ten vierde uitleggen dat het antwoord op deze vraag in werkelijkheid afhangt van het wel of niet waar zijn van het Boek van Mormon.

Daarom is het enige probleem dat de bezwarenmaker heeft, dat hij voor zichzelf moet uitmaken of het Boek van Mormon waar is of niet. Want indien het Boek van Mormon waar is, dan is Jezus de Christus en Joseph Smith was Zijn profeet. Dan is De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste dagen waar en wordt zij heden ten dage geleid door een profeet die openbrengen ontvangt.

Onze hoofdtaak is het evangelie te verkondigen en dat doeltreffend te doen. We zijn niet verplicht elke tegenwerping te beantwoorden. Ieder mens wordt op een gegeven moment in een situatie gebracht, waarin hij in geloof een beslissing moet nemen en dan moet hij zijn standpunt bepalen. Nefi heeft ge-

zegd: „En indien zij niet de woorden van Christus zijn, oordeelt dan voor uzelf — want Christus zal u ten laatste zien dat met macht en grote heerlijkheid tonen, dat ze wél Zijn woorden zijn; en gij en ik zullen van aangezicht tot aangezicht voor Zijn rechterstoel staan, en dan zult gij weten, dat ik ondanks mijn zwakheid van Hem het gebod ontving om deze dingen te schrijven.” (1 Nephi 33:11.) Ieder mens moet voor zichzelf oordelen in de wetenschap dat God hem ter verantwoording zal roepen.

Het Boek van Mormon moet worden gebruikt „... als een banier voor Mijn volk, dat van het huis Israëls is; „zegt de Here en Zijn „woorden zullen voortvlechten tot aan het einde der aarde . . .” (1 Nephi 29:2.) Wij, de leden van de Kerk, en in het bijzonder de zendingen, moeten de „voortsissers” of de vertellers en getuigen van het Boek van Mormon tot aan de eindten der aarde zijn.

Het Boek van Mormon is de grote norm die wij moeten gebruiken. Het toont aan dat Joseph Smith een profeet was. Het bevat de woorden van Christus en het heeft de geweldige opdracht de mensen tot Christus te brengen alle andere dingen komen op de tweede plaats. De kern vraag van het Boek van Mormon is: „Wilt u meer leren omtrent Christus?” Het Boek van Mormon is de geweldige vinder van het gouden contact. Het bevat geen dingen die „voor de wereld aangenaam zijn”, (1 Nephi 6:5) en daarom hebben zij die wereldsgezind zijn er geen belangstelling voor. Het is een geweldige zeef.

Een ieder die ijverig ernaar gezocht heeft de leerstellingen en leringen van het Boek van Mormon te weten te komen en het plichtsgetrouw in het zendingswerk gebruikt heeft, weet in zijn hart dat dit *het* instrument is dat God aan de zendingen gegeven heeft om de Joden, niet-Joden en Lamanieten van de waarachtigheid van onze boodschap te overtuigen.

Welnu, we hebben het Boek van Mormon niet gebruikt zoals het

moest. Onze gezinnen zijn niet zo sterk, tenzij wij het gebruiken om onze kinderen tot Christus te brengen. Onze gezinnen kunnen bedorven zijn door wereldse neigingen en leerstellingen, tenzij we weten hoe het boek te gebruiken om de onwaarheden in het socialisme, de organische evolutie, het rationalisme, het humanisme, enzovoort aan de kaak te stellen en te bestrijden. Onze zendingen werken niet zo doeltreffend, tenzij ze het „voortsissen”. De sociale, ethische en culturele bekeerlingen, of de bekeerlingen uit het onderwijs zullen de hitte des daags niet overleven, tenzij hun penwortels diep doordringen tot de volheid van het evangelie, die het Boek van Mormon bevat. De lessen in onze kerk zijn niet zo geestelijk ingesteld, tenzij we het als een banier ophouden. En onze natie zal blijven degenereren tenzij we de woorden van de God van dit land, Jezus Christus, lezen en er acht op slaan en ermee ophouden de geheime verenigingen te steunen en op te bouwen, waarvan het Boek van Mormon ons vertelt, dat zij de ineenstorting van beide voorgaande Amerikaanse beschavingen aantoonden.

Heel wat van de eerste zendingen werden in LV 84 door de Here bij hun thuiskomst berispt, omdat zij het Boek van Mormon lichtvaardiglijk behandeld hadden. Dientengevolge was hun denken verduisterd. De Here zei dat deze wijze van behandelen van het Boek van Mormon de ganse kerk onder veroordeling bracht, ja, zelfs alle kinderen van Zion. En vervolgens sprak de Here: „En zij zullen onder deze veroordeling blijven, totdat zij zich bekeren en het nieuwe verbond gedenken, namelijk het Boek van Mormon. (Zie LV 84:54-57) Zijn wij nog steeds onder deze veroordeling?

Het Boek van Mormon lezen is een van de beste motivators om de mensen van zending te krijgen. We hebben meer zendingen nodig. Maar we hebben ook zendingen nodig die beter voorbereid zijn, die uit de wijken, gemeenten en gezinnen komen, waar ze het Boek van Mor-

mon kennen en liefhebben. Er ligt een geweldige opdracht en dag van voorbereiding te wachten voor de zendingen die zij onder ogen moeten zien en onderwijzen met het Boek van Mormon. We hebben zendingen nodig die kunnen brengen wat wij te zeggen hebben.

Aan onze reactie op het Boek van Mormon zijn ernstige consequenties verbonden. De Here heeft gezegd: „En zij, die het in geloof ontvangen, en gerechtigheid werken, zullen een kroon des eeuwigen levens ontvangen;

Doch voor hen, die hun hart in ongelooft verstokken, en het verwerpen, zal het tot hun eigen veroordeling verkeren —

Want de Here God heeft het gesproken; . . .” (LV 20:14-16)

Is het Boek van Mormon waar? Ja. Voor wie is het? Voor ons.

Wat is zijn oogmerk? De mensen tot Christus brengen.

Hoe doet het dat? Door van Christus te getuigen en Zijn vijanden te openbaren.

Hoe moeten we het gebruiken? We moeten er een getuigenis van krijgen, we moeten eruit onderwijzen, we moeten het als een banier ophouden en het „voortsissen”.

Hebben we dat gedaan? Niet zoals we behoren, niet zoals we moeten.

Rusten er eeuwige consequenties op onze reactie op dit boek? Ja, ten zegen of tot ons oordeel.

Elke heilige der laatste dagen moet het Boek van Mormon zijn leven lang bestuderen. Anders brengt hij zijn ziel in gevaar en verwaarloost dat wat zijn ganse leven geestelijke en verstandelijke eenheid moet geven. Er is verschil tussen een bekeerling die door het Boek van Mormon op de rots van Christus is gebouwd en zich aan die ijzeren roede blijft vasthouden en een die het niet doet.

Meer dan een kwart eeuw geleden luisterde ik in deze tabernakel naar deze woorden: „Een paar jaar geleden, toen ik rechten ging praktiseren voelden de leden van mijn gezin zich niet op hun gemak. Ze waren bang dat ik mijn geloof zou verliezen. Ik wilde rechten gaan praktiseren, maar ik had een veel groter

verlangen mijn getuigenis te bewaren, en daarom besloot ik tot een procedurertje dat ik u aanbeveel. Elke morgen, voordat ik aan mijn dagelijkse arbeid begon, las ik dertig minuten uit het Boek van Mormon . . . en in slechts een paar minuten per dag las ik negen jaar lang elk jaar het Boek van Mormon door. Ik weet dat het mij met de Geest des Heren in overeenstemming hield, voor zover ik ermee in overeenstemming was.” (Conference Report van april 1949, p. 36) Het zal ons dichter bij de Geest des Heren houden dan wat dan ook. Dat was president Marion G. Romney. Ik herhaal zijn raad.

Wat moeten we dan van het boek van Mormon zeggen? Ik getuig dat het werkelijk waar is. Ik weet dat zo zeker als ik leef. We staan aan de zijde van de profeet Joseph Smith toen hij zei: „Ik vertelde de broeders, dat het Boek van Mormon het nauwkeurigste boek ter wereld was en de hoeksteen van onze godsdienst; en de mens zal nader tot God komen door zijn voorschriften op te volgen dan die van enig ander boek.”

(LvdjS, p. 205)

Dat wij die hoeksteen mogen kennen en gebruiken bid ik in de naam: van Jezus Christus. Amen.

